

**AKCIJSKI PLAN UKLJUČIVANJA ROMA
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE
2013. – 2015.**

Studen, 2013.

SADRŽAJ:

1. Uvod

- 1.1. Popis korištenih kratica
- 1.2. Trening održan za sudionike i metodologija za izradu akcijskog plana

2. Relevantnost i usuglašenost sa ostalim EU i nacionalnim politikama

- 2.1. Usuglašenost sa EU strategijama i preporukama
- 2.2. Usuglašenost sa nacionalnim strategijama i propisima
- 2.3. Popis značajnih dokumenata i izvora podataka

3. Problemska analiza

- 3.1. Problemska analiza dostupnih podataka o životu Roma u Hrvatskoj
- 3.2. Problemska analiza dostupnih službenih podataka
 - 3.2.1. Uključenost u obrazovanje
 - 3.2.2. Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život
 - 3.2.3. Zdravstvena zaštita
 - 3.2.4. Socijalna skrb
 - 3.2.5. Prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša
 - 3.2.6. Društveno i političko uključivanje uz očuvanje vlastite kulture

4. Opći ciljevi

5. Plan praćenja provedbe i evaluacije

6. Mjere i aktivnosti po područjima

7. Dodatak

- Participativno utvrđivanje problema i potreba romske nacionalne manjine – izvještaj s radionice
- Popis sudionika u izradi akcijskog plana

1. UVOD

Akcijski planovi uključivanja Roma na lokalnim i regionalnim razinama doprinose planskom pristupu rješavanja društvenih problema s kojima se pripadnici/ice romske nacionalne manjine (RNM) susreću u svakodnevnom životu, pomažu u određivanju potrebnih mjera i aktivnosti te njihovih nositelja i suradnika. Važno je da akcijski planovi budu u skladu sa ostalim propisima te strateškim dokumentima kao i da se temelje na postojećim problemima utvrđenim prikupljanjem relevantnih podataka uvažavajući iskazane potrebe skupina na rješavanje čijih problema su usmjereni. Ključno, akcijski planovi određuju iznos i izvore financijskih sredstava, a mogu doprinijeti i olakšanom pristupu sredstvima Europske unije raspoloživim za socijalno uključivanje Roma.

Izradi Akcijskog plana uključivanja Roma Sisačko-moslavačke županije prethodila je radionica s predstavnicima Vijeća romske nacionalne manjine, romskih udruga i drugih lokalnih dionika, a nakon toga je održana dvodnevna radionica na kojoj su romski predstavnici zajedno s djelatnicima iz ustanova i tijela županijske i lokalne samouprave konkretizirali prijedloge akcijskog plana.

Radionice su financirane od strane:

- Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj u okviru programa *“Comprehensive Inclusion Programme for Roma in the Medjmurje County in Croatia”* (uz financijsku podršku Fondacije Otvoreno Društvo-Instituta za Otvoreno Društvo/“Making the Most“ inicijativa);
- Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske;
- Ureda za demokratske institucije i ljudska prava pri OESS-u (uz financijsku podršku Europske Unije).

1.1.- Popis korištenih kratica

AP NPURNM - Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine

EU - Europska Unija

ESF - Europski socijalni fond

ERF - Europski fond za regionalni razvoj

GSV - Gospodarsko-socijalno vijeće

JLP(R)S - Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

SMZ - Sisačko-moslavačka županija

RNM - Romska nacionalna manjina

UNDP - Program Ujedinjenih naroda za razvoj

VRNM - Vijeće romske nacionalne manjine

OCD - Organizacije civilnog društva

TDU - Tijela državne uprave

ULJPPNMVRH - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH

ŽKLJP - Županijska Koordinacija za ljudska prava

ŽPRS - Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova

1.2.- Trening održan za sudionike i metodologija za izradu akcijskog plana

U procesu izrade ovog akcijskog plana sudjelovali su predstavnici romske nacionalne manjine koji djeluju kroz Vijeće romske nacionalne manjine i kroz romske udruge i udruge koje podržavaju uključivanje Roma te svi važniji dionici na lokalnoj i regionalnoj razini. Tijekom jednodnevne radionice održane 15. travnja 2013. sudionici su istaknuli ključne probleme i prijedloge važne za kvalitetu života i socijalno uključivanje Roma. Tijekom dvodnevne radionice održane u Zagrebu dana 23. i 24. travnja 2013. pripremljen je nacrt akcijskog plana.

U procesu akcijskog planiranja su uz djelatnike iz javnog sektora, stručnjake iz hrvatskih i međunarodnih organizacija sudjelovali su i romski predstavnici, od čega je samo jedna Romkinja iz čega je preporučljivo predvidjeti mjere i aktivnosti za buduće osnaživanje i omogućavanje pristupa Romkinjama procesima izrade javnih politika koje utječu na njihov život kao i mjere uključivanja Romkinja u društveni i politički život.

2. RELEVANTNOST I USUGLAŠENOST S OSTALIM EU I NACIONALNIM POLITIKAMA

Akcijski plan uključivanja Roma Sisačko- moslavačke županije usklađen je s uočenim potrebama i izazovima te javnim politikama povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i EU.

2.1.- Usuglašenost sa EU strategijama i preporukama

U procesu usklađivanja pravnog sustava RH s pravnom stečevinom EU važna je uloga unapređenja pravnog i političkog okvira za socijalno uključivanje kroz koje se promiče ravnopravnost, smanjuje socijalna isključenost i promiče kohezija. Akcijski plan usklađen je s EU politikama socijalnog uključivanja pripadnika/ica romske nacionalne manjine i to sa Strategijom Europa 2020 te s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću Europe, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine kao i s odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina koje je Republika Hrvatska ratificirala.

2.2.- Usuglašenost sa nacionalnim strategijama i propisima

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine kojom se nakon provedbe redefiniraju nacionalni prioriteti sukladno trenutnim izazovima u procesu uključivanja i poboljšanja socioekonomskog položaja Roma. Strategija sadrži opće i posebne ciljeve postavljene kao smjernice za kreiranje drugih javnih politika. S ciljem definiranja načina provedbe Strategije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pripremio je Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013.-2015. (AP NPURNM). Akcijski plan, koji je usvojila Vlada RH definira načine provedbe ciljeva, rokove provedbe, nositelje i provedbena tijela mjera, izvore i načine prikupljanja podataka te financijska sredstva potrebna za provedbu Akcijskog plana za trogodišnje razdoblje.

Početak primjene Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine, prestaju se primjenjivati Nacionalni program za Rome i Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.- 2015.

Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma 2013. - 2020. naglašena je ključna uloga hrvatskih županija u planiranju i provedbi mjera koje će odgovarati lokalnim potrebama i koje se mogu razvijati kroz lokalni participativni proces. Procjenjujući dosadašnja postignuća vezana iz uključivanje Roma na razini županija i gradova vidljiv je spori napredak koji je uvjetovan interakcijom nekoliko čimbenika: nedostatkom sredstava dodijeljenih za provedbu mjera na nacionalnoj razini te nedostatkom sredstava na lokalnoj razini uvjetovano još uvijek niskom razinom financijske decentralizacije i ograničenim proračunima županija i lokalne samouprave. Uz financijske probleme nerazvijeni su lokalni procesi planiranja te se ne otvaraju prostori za inovativne pristupe koji bi doprinijeli podizanju kvalitete socijalnih/javnih usluga.

Lokalna samouprava je prošla proces decentralizacije koji je trebao osigurati veću opseg i autonomiju lokalnih tijela da odgovore lokalnim potrebama, međutim taj proces je usporen zbog nedostatka financijskih sredstava. Djelovanje manjinskih vijeća je rezultiralo povećanjem interakcije s lokalnim samoupravama i otvaranjem komunikacijskih kanala, ali s njihov puni potencijal nije do kraja iskorišten.

Akcijski plan uključivanja Roma Sisačko-moslavačke županije naslanja se na zakonodavni okvir koji regulira prava nacionalnih manjina, štite ljudska prava, promiče ravnopravnost spolova i propisuje zabrana diskriminacije te na druge specifične zakone koji uređuju odnose u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj skrbi, prostornom uređenju, kulturi i političkoj participaciji. Usklađen je i sa slijedećim nacionalnim planovima, programima i strategijama: Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje od 2011.godine; Strategija obrazovanja odraslih od 2007. godine; Nacionalni plan poticanja zapošljavanja za 2011. i 2012. Godinu; Nacionalni provedbeni plan za socijalno uključivanje za 2011. i 2102. godinu; Nacionalna politika za ravnopravnost spolova 2011. do 2015. godine; Nacionalna strategija za zaštitu od nasilja u obitelji od 2011. do 2016. godine i Nacionalni program za mlade.

2.3.- Popis značajnih dokumenata i izvora podataka

- [European Commission \(2012\): Communication for the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions; National Roma Integration Strategies: a first step in the implementation](#)
- [Eurofoundation \(2012\) : Living Conditions of the Roma: Substandard Health and Housing](#)
- [Nacionalna Strategija uključivanja Roma 2013- 2020](#)
- [Open Society Roma Initiatives Policy Brief \(2012\) : Empowerment through Employment: Capitalising on the Economic Opportunities for Roma Inclusion](#)
- [Sardelić, J \(2011\), CEU: Constructing or Repositioning Roma in Post-socialist Slovenia and Croatia?](#)
- [Štambuk, M. \(ur\) \(2005\): Kako žive hrvatski Romi, Institut za društvena istraživanja Ivo Pilar, Zagreb, Hrvatska](#)
- [UNDP Europe and the CIS, \(2012\): Roma Inclusion Working Papers: Civil Society, Civil Society Involvement and Social Inclusion of Roma](#)
- [UNDP Europe and the CIS \(2013\): Roma Inclusion Working Papers: Integrated Household Surveys among Roma Populations](#)
- [UNDP Europe and the CIS \(2006\): At Risk: Roma and the Displaced in SouthEast Europe](#)
- [UN Habitat, The Right to Adequate Housing, Factsheet](#)
- [UNICEF CEECIS \(2011\), The Right of Roma Children to Education](#)
- [UNICEF,European Social Observatory, Belgian Federal Planning Service \(Ministry\) for Social Integration\(2012\)](#)
- [World Bank \(2012\): Reducing Vulnerability and Promoting the Self-Employment of Roma in Eastern Europe through Self-Employment](#)

- Korisne web poveznice:
 - www.bpri-odih.org/documents.html
 - www.logincee.org/library
 - www.romadecade.org/publications
 - <http://europeandcis.undp.org/publications/#roma>
 - http://ec.europa.eu/justice/discrimination/document/index_en.htm#h2-6
 - http://hub.coe.int/web/coe-portal/roma_reference-texts
 - http://www.uljppnm.vlada.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=5
 - <http://www.dzs.hr/>

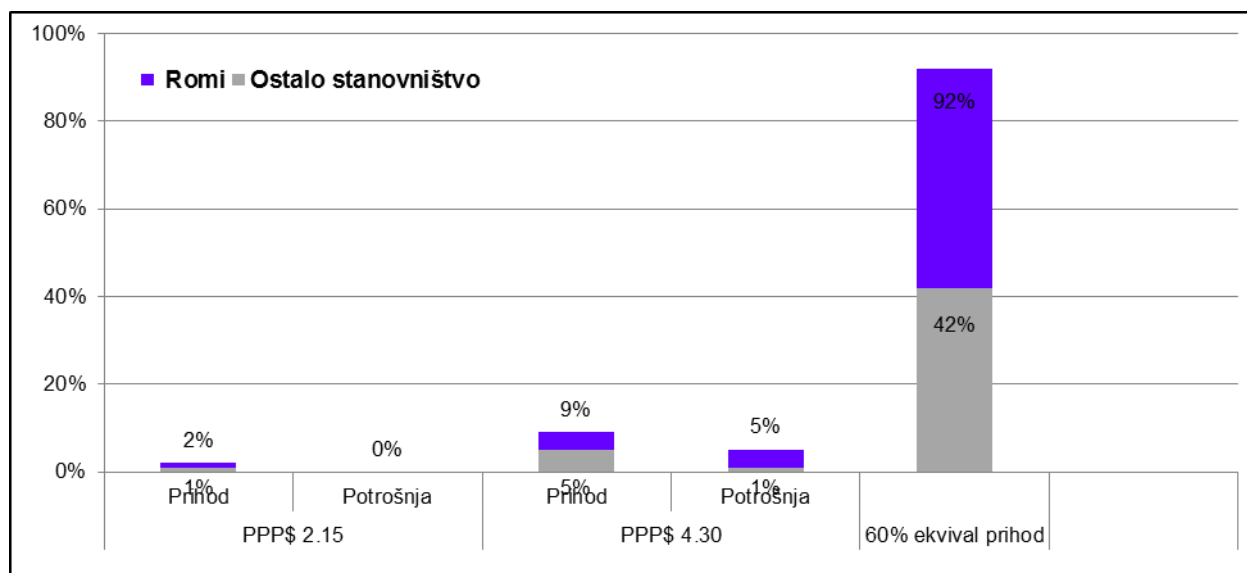
3. PROBLEMSKA ANALIZA

3.1.- Problemska analiza dostupnih podataka o životu Roma u Hrvatskoj

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, u Hrvatskoj živi 16 975 osoba koje su se izjasnile kao pripadnici/e romske nacionalne manjine. Radi se o gotovo dvostruko većem broju u odnosu na popis iz 2001, kada su se pripadnicima romske nacionalne manjine izjasnile 9 463 osobe. Međutim, i dalje je izvjesno da je taj broj podcijenjen, posebice kad se uzmu u obzir općeprihvaćene procjene Vijeća Europe prema kojima u Hrvatskoj živi 30 000-40 000 Roma. Podaci o Romima u Hrvatskoj govore o višestrukoj socijalnoj marginalizaciji koja utječe na ekonomski položaj, kvalitetu života, pristup kvalitetnom obrazovanju, stanovanju i zdravstvenoj zaštiti i mogućnostima sudjelovanja u javnom, političkom i kulturnom životu.

Pristup Roma materijalnim sredstvima, interakcije s lokalnim, regionalnim i nacionalnim institucijama te participacija u ekonomskim, obrazovnim, kulturnim i političkim aktivnostima višestruko su isprepleteni i otežani nizom društveno uvjetovanih zapreka. U procesima političke i ekonomske tranzicije koju obilježavaju sužavanje tržišta rada i snižena razina tolerancije među širim društvenim slojevima, Romi su, u usporedbi s drugim društvenim skupinama u ranjivijem položaju. Niži obrazovni status i nedovoljno konkurentne profesionalne sposobnosti rezultiraju teškoćama pri ulasku u svijet rada i zadržavanju zaposlenja. To se održava i na cjelokupni socioekonomski položaj većine pripadnika romske nacionalne manjine.

Prema istraživanju o socioekonomskom statusu Roma u Hrvatskoj kojeg je 2011. godine proveo UNDP u suradnji s partnerskim organizacijama postoje značajne nejednakosti između Roma i ostalog stanovništva koji žive u njihovu susjedstvu.

Slika 1: Izvor UNDP: Istraživanje o socioekonomskom položaju Roma, 2011.

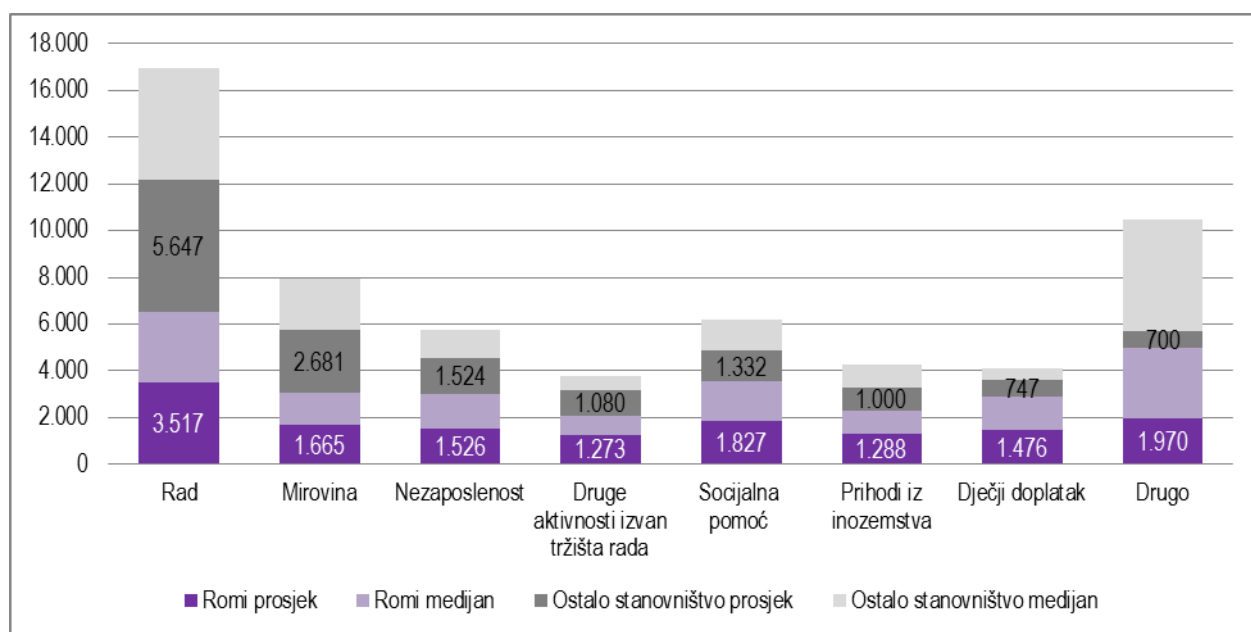
Slika prikazuje apsolutne i relativne stope siromaštva za Rome i ostalo stanovništvo koji žive u njihovoj blizini. Međunarodna stopa apsolutnog siromaštva odnosi se na 2.15 \$ i 4.33 \$ prema

paritetu kupovne moći (PKM), te stopi relativnog siromaštva mjerenoj prema EU metodologiji: 60% ekvivalentnog medijana dohotka.

Ukoliko uzmemo u obzir apsolutnu stopu siromaštva (2.15 \$ po danu), manje od 2% romskog stanovništva u Hrvatskoj je na toj razini. Međutim, 38% romskih kućanstava (u usporedbi, sa 5 % ne-romskih) navelo je u istraživanju da si nisu mogli priuštiti dovoljno hrane u mjesecu koji je prethodio istraživanju.

No, općeprihvaćena je činjenica da stope apsolutnog siromaštva nisu relevantne u Hrvatskoj, te se koristi stopa relativnog siromaštva. U ovom slučaju, ona ukazuje na značajne razlike: 92% Roma žive u kućanstvima čiji je prihod ispod relativne linije siromaštva, u usporedbi sa 42% ne-romskih kućanstava koja žive u njihovoj blizini, odnosno 17% kućanstava u Hrvatskoj.

Struktura prihoda romskih kućanstava pokazuje da u prosjeku u mjesečnim prihodima najveći udio čini socijalna pomoć (45%), a slijede dječji doplatci (25 %), prihodi iz rada čine tek 15% ukupnih prihoda, a 5% prihoda dolazi iz drugih vrsta radnih aktivnosti koje nisu vezane uz tržište rada (neformalni rad). Struktura prihoda ne-romskih kućanstava je sasvim drugačija: 45% prihoda čine prihodi od rada, 38% mirovine, dok prihodi od neformalnog rada čine zanemariv udio u ukupnoj strukturi prihoda.

Slika 2: Izvor UNDP i Svjetska banka, Istraživanje o socioekonomskom položaju Roma, 2011.

Osim toga, unatoč činjenici da je pravo na zdravlje zagarantirano odredbama nacionalnog zakonodavstva, dio Roma ne uspijeva ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu. Istraživanje UNDP i partnera iz 2011. godine donosi podatak da 17,5% Roma nema zdravstveno osiguranje.

Uvjete stanovanja Roma karakteriziraju tri ključne odrednice: 1) prostorna marginalizacija i neuređenost romskih naselja; 2) neadekvatan pristup osnovnoj infrastrukturi; te 3) otežan pristup subvencijama i kreditima za unaprjeđenje uvjeta stanovanja. Dijelovi, a ponekad i cijela naselja

izgrađena su bespravno: nedefinirane prometnice, neadekvatne kuće i nastambe stvaraju dojam privremenosti naselja unatoč tome što ona postoje i desetljećima.

Kumulativni utjecaj ocrtanog nepovoljnog položaja Roma ogleda se u i životnoj dobi pripadnika romske nacionalne manjine: samo 3% romskog stanovništva iz nacionalnog uzorka bilo je 2001. godine starije od 60 godina. Osim toga, udio Romkinja u ukupnoj romskoj populaciji, manji je od udjela muškaraca¹.

Politička participacija Roma uvelike je unaprijeđena u posljednjih desetak godina kroz mehanizme vijeća nacionalnih manjina. Međutim, na općoj razini Rome se percipira prvenstveno kao socijalno ranjivu skupinu implicirajući da unapređenje njihova socioekonomskog, kulturnog i političkog položaja ovisi prvenstveno o sustavu socijalne politike. Na taj se način njihova i ljudska i manjinska prava rangiraju kao drugorazredna.

Stoga se i u RH razvijaju nacionalne i regionalne politike i strategije temelje na Deset zajedničkih temeljnih načela o uključivanju Roma: 1) konstruktivne, pragmatične i ne-diskriminatorne politike; 2) eksplicitno, ali ne i isključivo usmjerenje; 3) inter-kulturalni pristup; 4) usmjerenost ka uključivanju ; 5) svijest o rodnoj dimenziji; 6) prijenos politika temeljenih na podacima; 7) uporaba instrumenata EU; 8) uključivanje regionalnih i lokalnih vlasti; 9) uključivanje civilnog društva ; i 10) aktivno sudjelovanje Roma².

Provedba Akcijskog plana uključivanja Roma Sisačko-moslavačke županije temeljit će se na tim principima.

3.2.- Problemska analiza dostupnih podataka o životu Roma u Sisačko-moslavačkoj županiji

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području Sisačko-moslavačke županije živi 1463 pripadnika romske nacionalne manjine. Sukladno tim podacima najveći broj pripadnika romske nacionalne manjine živi na području Grada Siska (648 pripadnika), Grada Kutine (340 pripadnika), općine Popovača (187 pripadnika) i Grada Novske (170 pripadnika). Većina lokacija/gradskih četvrti u kojima žive Roma nalazi se na području Grada Siska (Capraške Poljane, Palanjek), Grada Kutine (Radićeva ulica), Općine Popovača (Poljska ulica, Vidrenjak).

Prema podacima koje su prikupili predstavnici vijeća romske nacionalne manjine i romskih udruga, broj Roma u Sisačko - moslavačkoj županiji je oko 3 500, dakle više nego dvostruko veći od službenih podataka. Dio stanovnika romske nacionalne manjine nastanjenih na području Grada Siska živi u centru grada, dok je većina koncentrirana u dva rubna naselja: Capraškim Poljanama i Palanjku. Capraške Poljane su naselje u Sisku u kojem živi 1720 Roma, tj. 150 romskih obitelji (u oko 150 kuća). Palanjek je sisačko prigradsko naselje isključivo romskog stanovništva. Broji oko 180 stanovnika, tj. 30 obitelji (30 kuća). Procjene govore o 1000 Roma koji žive u Kutini, 200 u Popovači i 200 u Novskoj.

3.2.1.- Uključenost u obrazovanje

Podaci o obrazovnoj strukturi pripadnika romske nacionalne manjine u SMŽ su fragmentirani, iako je

¹ Pokos, N. (2005.) Demografska analiza Roma na temelju statističkih podataka. 42-43. Kako žive hrvatski Romi?
²http://www.coe.int/t/dg4/youth/Source/Resources/Documents/2011_10_Common_Basic_Principles_Roma_Inclusion.pdf

značajan napredak to što se prikupljaju te su dostupni podaci o djeci i mladima uključenim u predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske obrazovne ustanove. Prema dostupnim podacima troje je romske djece (u dobi 3-6 godina) uključeno u redovni vrtički program, a 33 (u dobi od 6 godina) je uključeno u program pred-škole za školsku godinu 2013/2014. Obzirom da je broj smanjen u odnosu na školsku godinu 2011/2012, predlaže se da prilikom provedbe Akcijskog plana posebna pažnja posveti podršci za uključivanje u vrtički i predškolski program, pri tome je nužna provedba potpornih aktivnosti kao što je organizirani prijevoz djece iz prostorno izoliranih naselja do redovnih vrtića te podrška romskih pomagača u organiziranju roditelja i djece (primjer Kutine).

U SMŽ osnovnu školu pohađa 7593 učenika od kojih je 484 Roma. Najveći broj romskih učenika pohađa Osnovnu školu Braća Bobetko u Sisku gdje je od 2009. god. uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta angažiran romski pomagač. Osnovnu školu "Braća Bobetko" Sisak pohađa 548 učenika u 25 razrednih odjela. U školi je 128 učenika iz romskog naselja Capraške poljane, 90 ih je u razrednoj nastavi (od 1. - 4. razreda) i 38 u predmetnoj nastavi (5. - 8. razred). Učenici su integrirani u redovne razredne odjele. Od ukupnog broja učenika Roma 10 ih se školuje pro prilagođenom programu.

3.2.2.- Zapošljavanje i uključenost u gospodarski život

U 2011. i 2012. godini pripadnici romske nacionalne manjine otežano su se zapošljavali zbog niske razine obrazovanja te predrasuda poslodavca. Hrvatski zavoda za zapošljavanje Područni ured Sisak evidentirao je 250 nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine od čega su polovica žene. Uz pomoć poticajnih mjera u 2012. godini zaposleno je 10 pripadnika romske nacionalne manjine, a izvan mjera jedan. Obrazovano je putem poticajnih mjera 198 nezaposlenih osoba.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područni ured Kutina, evidentirane su 373 nezaposlene osobe romske nacionalne manjine³.

Prikupljeni nepotpuni podaci ukazuju da je u dva najveća područja naseljena Romima u Sisačko-moslavačkoj županiji evidentirano 623 nezaposlenih osoba romske pripadnosti.

3.2.3.- Zdravstvena zaštita

U 2011. i 2012. godini poboljšani su sanitarni uvjeti i uvjeti stanovanja te pristup zdravstveno ispravnoj vodi. Vezano uz temu zdravstva djelatnici Službe za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije obilazili su romska naselja i upozoravali pripadnike romske nacionalne manjine o važnosti komunalne higijene i redovitom odvoženju otpada kao i o bolestima koje se mogu prenijeti glodavcima koji se prekomjerno razmnožavaju u takvom otpadu. Zbog smanjenja glomaznog otpada oko kuća nema traženja usluga dodatne deratizacije i dezinfekcije,

³ U ukupnom broju evidentiranih nezaposlenih muškaraca bilo je 132 sa nezavršenom osnovnom školom, 32 sa završenom osnovnom školom, 5 sa završenom srednjom stručnom spremom; 9 osposobljenih za pomoćna zanimanja i 2 sa drugim stupnjem obrazovanja. Među evidentiranim nezaposlenim Romkinjama 162 nisu završile osnovnu školu, 26 je završilo osnovnoškolsko obrazovanje i 2 su bile osposobljene za pomoćna zanimanja.

nema prijava oboljelih od zaraznih bolesti koje se prenose glodavcima.

Za povećanje zdravstvenog standarda Roma, od 2011. godine iz Proračuna Sisačko-moslavačke županije, izdvaja se godišnje po 50.000,00 Kn. U okviru povećanog standarda građana, tzv. pomoći za liječenje, u 2012. godini dodijeljeno je ukupno 18 pomoći za Rome, dok je u 2013. godini (do sada) dodijeljeno 20 pomoći.

U 2012. godini sa Upravnog odjela za zdravstvo financirana su 2 zdravstvena projekta romskih udruga u ukupnom iznosu od 13.000,00 Kn., dok je u 2013. godini financiran jedan projekt romske udruge u iznosu od 20.000,00 Kn.

Prema podacima koji su bili dostupni i vrijeme izrade AP-a nije bilo moguće utvrditi jesu li svi pripadnici romske nacionalne manjine ostvarili pravo na zdravstveno osiguranje, stopu procijepljenosti djece te o drugim pokazateljima zdravlja. Preporučuje se u prvom kvartalu provedbe AP-a pripremiti detaljna procjena pristupa pravnu na zdravlje i osnovnih pokazatelja zdravlja.

3.2.4.- Socijalna skrb

Kroz sustav socijalne skrbi, temeljem zakonskih obaveza (prvenstveno Zakon o socijalnoj skrbi), Županijske razvojne strategije, Plana razvoja socijalnih usluga u SMŽ 2011.-2014. god. te socijalnim planovima jedinica lokalne samouprave na području SMŽ, skoro svi stanovnici Romske nacionalne manjine ostvaruju različita novčana i ostalih prava iz sustava (obiteljsko-pravna zaštita, briga o djeci starijim osobama i sl.).

Važno je napomenuti da su pripadnici romske populacije dobro upućeni u svoja „materijalna prava“ a puno slabije u druga „nematerijalna“ prava a pogotovo obaveze iz sustava socijalne skrbi (obiteljsko-pravna zaštita i sl.). Isto se može reći i za druga područja socijalne politike (zdravstveno i mirovinsko osiguranje, zapošljavanje i sl.), pa se ovom području aktivnosti, kroz Akcijski plan uključivanja Roma u SMŽ treba posvetiti posebna pozornost.

Prava i usluge sustava socijalne skrbi, koje u SMŽ pruža 6 centara za socijalnu skrb i 2 njihove podružnice, koristi 797 obitelji-korisnika stalne novčane pomoći romske populacije⁴. Tijekom 2013. godini preko centara za socijalnu skrb dodijeljeno je ukupno 261 jednokratnih novčanih pomoći pripadnicima RNM.

Osim novčanih prava koje su pripadnici romske nacionalne manjine ostvarili putem Centra za socijalnu skrb, iz Županijskog proračuna romskim obiteljima podijeljeno je jednokratnih novčanih pomoći u ukupnom iznosu od 27.000,00 kn, što je više od 10% ukupno podijeljenih jednokratnih novčanih pomoći za cijelu županiju.

Od mjera obiteljsko-pravne zaštite najčešća su upozorenja roditeljima na pogreške i propuste u odgoju djece. Prema procjeni, među korisnicima prava Centra za socijalnu skrb Kutina 20% roditelja pripadnika romske nacionalne manjine ima izrečenu tu vrstu obiteljsko-pravne zaštite, slijedi nadzor

⁴ Prema dostavljenim podacima CZSS Kutina (područje Grada Kutina, Grad Popovača i općina Velika Ludina) ukupan broj samaca i obitelji korisnika pomoći za izdržavanje je 650 (1818 osoba); broj korisnika pomoći za uzdržavanje koji žive prema romskim običajima je 161. CZSS Kutina je do rujna 2013. godine podijelio ukupno 414 jednokratnih pomoći, a 82 korisnika su bili Romi.

nad izvršavanjem roditeljske skrbi koji se u 2013. godini provodio u 5 romskih obitelji (od ukupno 16 obitelji).

Grad Sisak, sukladno mogućnostima svog proračuna, programom socijalnih potreba Grada Siska sudjeluje u dijelu plaćanja troškova stanovanja romskih obitelji s područja Capraških Poljana i Palanjka, a romski pojedinci koji se prema kriterijima Povjerenstva za socijalnu skrb nađu u iznimno teškoj situaciji, dobivaju i jednokratnu pomoć. Za svu romsku djecu slabijeg imovinskog stanja osigurana je besplatna prehrana u školi.

3.2.5.- Prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša

Problemi vezani uz stanovanje te poboljšanje uvjeta stanovanja u romskim naseljima u Sisačko-moslavačkoj županiji prisutni su i u 2011. i 2012. godini. U 2012. godini pokrenuta je legalizacija objekata u Capraškim poljanama i Palanjku za što je Vijeće romske nacionalne manjine Grada Siska i Sisačko-moslavačke županije dobilo sredstva od Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Grad Sisak uložio je značajna sredstva u uređenje komunalne infrastrukture u Capraškim poljanama. U Izmjenama Prostornog plana Općine Popovača usvojena je obveza detaljnog uređenja Poljske ulice u naselju Donja Gračenica koje je sufinancirano sredstvima Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Također 2012. godine izvršena je sanacija Poljske ulice u naselju Donja Gračenica sredstvima iz Proračuna općine Popovača.

U Capraške Poljane vodovodna mreža je uvedena prije 5 godina, strujna mreža prije 2 godine, a kanalizacijske mreže još nema. U pola naselja Capraške Poljane izgrađena je cesta dok kroz ostali dio naselja vode makadamski putovi. Odvoz otpada je organiziran. Urbanistički plan za naselje postoji – za namjenu stambene gradnje i ostalog. Grad Sisak je inicirao i financirao izradu Detaljnog plana uređenja Capraških Poljana. Detaljni plan uređenja Capraških Poljana određuje razvojne odrednice naselja, definira plan parcelacije za legalizaciju većine objekata zatečenih na predmetnoj lokaciji (stambeni objekti, ulice, javna rasvjeta te druga komunalna infrastruktura). U okviru mjera prostornog rješavanja, uređenja i opremanja legaliziranih lokacija naseljenih Romima, od 2005. god. Grad Sisak provodi rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za zemljište u romskom naselju Capraške Poljane: izuzimanje zemljišta iz osnove kojom gospodare Hrvatske šume; prijenos prava vlasništva s Republike Hrvatske na Grad Sisak; i parcelacija/odvajanje od šumskog zemljišta.

Prioriteti romskog stanovništva Capraških Poljana su: kanalizacija, cestovna infrastruktura, društveni dom, legaliziranje stambenih objekata i izgradnja nogometnog igrališta.

U Palanjku, sisačkom prigradskom naselju u kojem živi isključivo romsko stanovništvo, vodovodna i strujna mreža su uvedene, no još nema kanalizacijske mreže. Izgrađena je cesta, organiziran je odvoz otpada, a postoji i urbanistički plan za ovo naselje.

Prioriteti romske zajednice u Palanjku su: kanalizacija, društveni dom, legaliziranje stambenih objekata i izgradnja nogometnog igrališta.

3.2.6.- Društveno i političko uključivanje uz očuvanje vlastite kulture

Obzirom na udio pripadnika romske nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika, Romi su ostvarili pravo na formiranje Vijeća romske nacionalne manjine Sisačko-moslavačke županije i Vijeća

romske nacionalne manjine Grada Siska te pravo na predstavnika romske manjine u Gradu Kutini koje nije realizirano obzirom da na prethodnim izborima nije istaknut kandidat.

U Sisačko-moslavačkoj županiji aktivno je 14 romskih udruga. Sredstva potpore programima udruga dodjeljuju se na temelju Javnog natječaja za financiranje projekata udruga građana iz Proračuna Sisačko-moslavačke županije⁵. Kao glavni problem među udrugama javlja se izostanak njihove međusobne suradnje i komunikacije iako su sve udruge osnovane s ciljem pomoći istoj populaciji. Također kod većine udruga uočeno je nesnalaženje udruga prilikom prijave na natječaj, odnosno nedostatak kapaciteta za pripremu projektnih prijedloga.

4. OPĆI CILJEVI

Opći ciljevi postavljeni su u odnosu na ključna područja života u kojima je važno osigurati uključivanje pripadnika/ica RNM i rješavanje njihovih problema:

1. Povećati uključenost i završnost osnovnog, srednjeg i fakultetskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine
2. Povećati zapošljavanje romske nacionalne manjine na tržištu rada i njihovo veće zapošljavanje.
3. Poboljšati kvalitetu stanovanja pripadnika romske nacionalne manjine, prostornu uređenost i okolišne uvjete.
4. Smanjiti siromaštvo romske populacije te unaprijediti njihovo zdravlje kroz poboljšanu kvalitetu i dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga.
5. Suzbijanje diskriminacije, rješavanje statusnih pitanja i osiguravanje pripadnicima/icama romske nacionalne manjine ravnopravnog sudjelovanja u društvenom, kulturnom i javnom životu uz očuvanje vlastite kulture.

5. PLAN PRAĆENJA PROVEDBE I EVALUACIJA

Obzirom da provedba Akcijskog plana predviđa usklađeno djelovanje različitih aktera jedinica regionalne, područne i lokalne samouprave potrebno je osigurati konzistentno i koordinirano praćenje provedbe svih mjera i aktivnosti. Potrebno je odrediti koordinacijsko tijelo koje će podržavati druge aktere u provedbi mjera/aktivnosti te prikupljati i objedinjavati podatke potrebne za praćenje provedbe po pojedinim područjima i pripremati polugodišnje izvještaje za sve dionike na razini Sisačko-moslavačke županije, kao i godišnji izvještaj.

⁵ U 2011. godini Udruga za razvoj i bolji život Roma dobila je 7.000,00 kuna za projekt "Tematsko praćenje primjene socijalnih prava", Romski kulturni centar 7.000,00 kuna za projekt "Praćenje i unapređenje primjene socijalnih prava" te Romska prava 7.000,00 kuna za projekt "Informiranje pripadnika romske nacionalne manjine u Sisačko-moslavačkoj županiji o dostupnim pravima zdravstvene i socijalne skrbi. U 2012. godini Udruga "Romska prava" dobila je 8.000,00 kuna za projekt "Stvaranje preduvjeta za zdravu životnu sredinu u romskom naselju Capraške poljane" te Romski nogometni klub "Roma" 5.000,00 kuna za projekt "U zdravom tijelu zdrav duh".

Obzirom na nedostatak u usklađenost podataka koji su bili potrebni za pripremu Akcijskog plana u svim područjima, koordinacijsko tijelo za praćenje provedbe AP treba, u suradnji sa svim akterima posvetiti pažnju prikupljanju i analizi podataka. To je potrebno učiniti u prvom tromjesečju provedbe AP kako bi se na kraju 2014. godine mogla analizirati postignuća i pripremiti podloga za novo trogodišnje planiranje.

U svrhu procjene rezultata i učinaka mjera definiranih u Akcijskom planu organizirati će se vanjska nezavisna evaluacija koristeći participativne metode, kvalitativnu i kvantitativnu analizu uz aktivnu uključenost predstavnika RNM, provedbenih tijela, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te drugih aktera.

6. MJERE I AKTIVNOSTI PO PODRUČJIMA

6.1.- Obrazovanje

OPĆI CILJ: **povećati uključenost i završnost osnovnog, srednjoškolskog i fakultetskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine.**

Specifični ciljevi:

1. Povećati pripremljenost romske djece za školu kroz otklanjanje prepreka za upis romske djece u vrtić te povećati broj romske djece uključene u programe predškolskog odgoja u minimalnom trajanju dvije godine.
2. Smanjiti razliku između upisa i završene osnovne i srednje škole djece pripadnika RNM.
3. Osigurati bolji školski uspjeh kroz podršku romskim učenicima u školovanju.
4. Poticati veći obuhvat i završnost visokog obrazovanja romskih učenika oba spola.
5. Osigurati besplatno obrazovanje odraslih pripadnika RNM.

1.1. MJERA	Osigurati uvjete za veću obuhvaćenost romske djece programima predškolskog odgoja u trajanju od najmanje dvije godine.			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Organizirati zajedničke edukacije roditelja romske i ne-romske djece na teme predškolskog obrazovnog uključivanja i anti-diskriminacije	- Centar za socijalnu skrb (Obiteljski centar) u suradnji s vrtićima, odgojno-obrazovnim ustanovama i udrugama.	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih edukacija - Broj informiranih roditelja i djece - Broj romske djece (3-6 godina) uključene u 	<u>Početna vrijednost:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Nije organizirana niti jedna edukacija - 3 romske djece (3 -6 godina) uključene u redovne vrtiće za školsku godinu 2012-2013 	<ul style="list-style-type: none"> - U okviru redovne djelatnosti Centra za socijalnu skrb (Obiteljski centar) - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

		<p>redovne vrtiće</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno dvije edukacije godišnje. 	<p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o radu obiteljskog centra i suradnika - podaci o broju romske djece upisane u vrtiće 	
<p>Informirati roditelje i provoditi promotivne kampanje o važnosti predškolskog odgoja i upisa u programe predškolskog odgoja putem lokalnih medija i predavanja</p> <p>Poseban naglasak na važnost obrazovanja djevojčica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gradski uredi za obrazovanje - Centri za socijalnu skrb i Obiteljski centri, predškolske ustanove - Radio postaje i TV - Centar za provedbu integracije Roma u Hrvatskoj - Udruge civilnog društva - Jedinice lokalne samouprave 	<p><u>Rok:</u> Kontinuirano, svake godine u vrijeme upisa.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj predavanja - Broj provedenih promotivnih aktivnosti - Broj informiranih roditelja i djece - Postotak romske djece u dobi od 5 i 6 godina uključeno u dvogodišnje predškolske programe 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nije organizirano nijedno predavanje - Nije provedena niti jedna promotivna aktivnost - 3 romske djece uključene u vrtić u školskoj godini 2012-2013 <p>Broj djece za koje je okvirna procjena da trebaju pohađati vrtić: Capraške poljane 30; Palanjek: 15; Kutina: 50; Sisak 10.</p> <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji gradskih 	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

		<u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 12 organiziranih predavanja - 34 provedenih promotivnih aktivnosti - 40% romske djece u dobi od 5 i 6 godina uključeno u dvogodišnje predškolske programe. 	ureda za obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji Centara za socijalnu skrb - Izvještaji predškolskih ustanova - Izvještaji udruga 	
Osigurati mjesta u vrtićima za romsku djecu	- Jedinice lokalne samouprave	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Broj romske djece integrirane u vrtićke programe <u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 25 romske djece u dobi 3 -6 godina integrirano u vrtićke programe do kraja 2015 	<u>Početna vrijednost:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Troje romske djece uključeno je u vrtićki program <u>Izvori prikupljanja podataka:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci vrtića - Romske udruge 	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - Jedinice lokalne samouprave - EU i međunarodni fondovi

<p>Organizirati programe predškolskog odgoja u trajanju od dvije godine prije polaska u školu za romsku djecu u dobi od 5 i 6 godina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - Županija - Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport - Jedinice lokalne samouprave - Predškolske ustanove - Udruge 	<p><u>Rok:</u> Kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj romske djece u dobi od 5 i 6 godina uključen u dvogodišnje programe predškolskog obrazovanja <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 40% romske djece u dobi od 5 i 6 godina uključeno u dvogodišnje predškolske programe 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 0 romske djece u dobi od 5 i 6 godina uključeno u programe predškolskog odgoja u trajanju od dvije godine prije polaska u školu 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun - (pozicija Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta) - Županija i JLS
<p>Organizirati i sufinancirati predškolski program za svu djecu u godini prije polaska u prvi razred</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jedinice lokalne samouprave - Predškolske i druge odgojno - obrazovne ustanove 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj djece u dobi od 6 godina uključeno u redovni jednogodišnji predškolski program <p><u>Očekivani rezultat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 100% djece u dobi od 6 godina uključeno u redovni predškolski program 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <p>- Troje je romske djece (u dobi 3-6 godina) uključeno u redovni vrtićki program, a 33 (u dobi od 6 godina) je uključeno u program predškole za školsku godinu 2013/2014.</p> <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci vrtića - Podaci odgojno- 	<ul style="list-style-type: none"> - Jedinice lokalne samouprave - MZOS

			obrazovnih ustanova - Podaci MZOS o uključenosti romske djece u predškolsko obrazovanje u odnosu na ukupan broj djece predškolske dobi	
Osigurati prijevoz djece u predškolske odgojno-obrazovne ustanove (prioritet su vrtići i osnovne škole)	- Jedinice lokalne samouprave - Predškolske i druge odgojno-obrazovne ustanove - Udruge	<u>Rok:</u> početak školske godine 2014/2015 <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj romske djece u sustavu prijevoza. <u>Očekivani rezultati:</u> - Sva djeca u vrtićkoj i osnovnoškolskoj dobi uključena u redovne odgojno-obrazovne ustanove imaju pristup organiziranom prijevozu	<u>Početna vrijednost:</u> - Nema osiguranog prijevoza djece do vrtića <u>Izvori prikupljanja podataka:</u> - Podaci odgojno-obrazovnih ustanova, jedinica lokalne samouprave i udruga	- JLS - MZOS - Vrtići - Osnovne škole
Angažirati romske pomagače kako bi se osigurala podrška i pratnja za romsku djecu koja se uključuju u predškolski odgoj	- Jedinice lokalne samouprave - Osnivači odgojno-obrazovnih ustanova:	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj angažiranih romskih pomagača u	<u>Početna vrijednost:</u> jedna romska pomagačica u Kutini (za vrtić i za predškolski odgoj)	- JLS - Hrvatski zavod za zapošljavanje

	<p>MZOS i županija.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hrvatski zavod za zapošljavanje - Romske i ne-romske udruge 	<p>predškolskom odgoju</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osigurati 4 romska pomagača 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća JLS, odgojno-obrazovnih ustanova, HZZ i udruga 	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - EU i međunarodni fondovi
<p>Osigurati programe igraonica za učenje jezika i razvoj socijalnih vještina unutar romskih naselja za romsku djecu koja ne pohađaju vrtić, a vrtićke su dobi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - JLS - VNM i udruge Roma 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj organiziranih igraonica za učenje jezika i razvoj socijalnih vještina; - Broj odobrenih programa za učenje jezika - Broj odobrenih programa za učenje socijalnih vještina - Broj djece uključene u programe igraonica - Broj djece koja su kontinuirano pohađala i uspješno završila programe 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nema organiziranih igraonica za učenje jezika i razvoj socijalnih vještina u romskim naseljima. <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća proveditelja programa - Evaluacijska izvješća (neovisna/vanjska evaluacija) 	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - MSPM - EU i međunarodni fondovi

		<u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 1 osposobljen prostor u najvećem romskom naselju (Capraške Poljane) - Dva programa u provedbi: jedan u Capraškim poljanama i jedan u Kutini (30 djece uključeno u programe) 		
--	--	--	--	--

1.2. MJERA	Osigurati romskim učenicima pomoć i podršku tijekom obrazovanja			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Stvoriti preduvjete za uključivanje romskih učenika/ca u produženi boravak u osnovnoj školi kroz sufinanciranje troškova i osiguravanje potrebnog broja razreda s produženim	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport - Jedinice lokalne samouprave - Škole 	<u>Rok:</u> školska godina 2014/2015 <u>Pokazatelj rezultata:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Broj romskih učenika uključenih u produženi boravak 	<u>Početna vrijednost:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 484 romskih učenika u osnovnoj školi - Nema romskih učenika u produženom boravku 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun - Jedinice lokalne samouprave - EU i međunarodni fondovi

boravkom		<u>Očekivani rezultati:</u> - 10% romskih učenika, od ukupnog broja romskih učenika koji pohađaju osnovnu školu, uključeno u produženi boravak	<u>Izvori prikupljanja podataka:</u> - Podaci osnovnih škola	
Osigurati pomoć u učenju romskim učenicima u prostoru škola kroz programe podrške za uspješnije obrazovanje (pomoć u učenju)	- Škole - Udruge i visokoškolske ustanove - Hrvatski zavod za zapošljavanje - Organizacije civilnog društva	<u>Rok:</u> školska godina 2014/2015 <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj škola koje su organizirale podršku uspješnijem obrazovanju (pomoć u učenju) - Broj učenika koji sudjeluju u programu podrške za uspješnije obrazovanje/pomoć u učenju - Uspjeh učenika <u>Očekivani rezultati:</u> - Najmanje 5 osnovnih škola provodi program podrške za uspješnije	<u>Početna vrijednost:</u> - Nema organiziranih programa podrške za uspješnije učenje pri osnovnim školama <u>Izvori:</u> - Godišnje izvješće o radu škola - Izvješća provoditelja programa - Evaluacijska izvješća (neovisna/vanjska evaluacija)	- MZOS - HZZ - EU i međunarodni fondovi - Fondacija Institut otvoreno društvo

		<p>obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 uključenih učenika u program podrške za uspješnije obrazovanje - 30 učenika čiji su obrazovni ishodi unaprijeđeni 		
<p>Osigurati dovoljan broj osposobljenih romskih pomagača čiji će radni status i prava biti adekvatno regulirani (preporuka: kroz ugovor o radu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MZOS - Županija - Škole - Hrvatski zavod za zapošljavanje 	<p><u>Rok:</u> školska godina 2014 - 2015</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj romskih asistenata u nastavi <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapošljavanje 6 romskih pomagača 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jedan romski asistent u nastavi (OŠ Braće Bobetko Sisak). <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci županije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun (MZOS i HZZ)
<p>Pružiti podršku, informirati i savjetovati učenice i učenike na prijelazu iz osnovne u srednju školu te one koji odustaju od školovanja i njihove roditelje o važnosti i mogućnosti nastavka školovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Škole - Romski pomagači - Romske i druge udruge - Centar za socijalnu skrb - HZZ 	<p><u>Rok:</u> školska godina 2014-2015</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj obavljenih razgovora s djecom i roditeljima - Broj učenika osnovnih škola koji napuštaju 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <p>nema podataka</p> <p><u>Izvori:</u> Izvještaji škole, romskih pomagača i udruge</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - EU i međunarodni fondovi

		<p>osnovnoškolsko obrazovanje/broj učenika koji završavaju osnovnoškolsko obrazovanje (prema spolu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj djece i mladih koji se nakon osnovne škole upisuju u srednju (prema spolu) u odnosu na ukupan broj mladih Roma u dobi za srednjoškolsko obrazovanje - Broj mladih koji napuštaju srednjoškolsko obrazovanje (prema spolu) <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 obavljenih razgovora s roditeljima i djecom. - 20 romske djece ponovno uključene u osnovnoškolsko obrazovanje - 10 djece nastavlja 		
--	--	--	--	--

		<p>srednjoškolsko obrazovanje nakon osnovne škole</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 djece ponovno uključeno u srednjoškolsko obrazovanje (nakon odustajanja) 		
<p>Dodatno osposobljavati učitelje i nastavnike za rad s romskim učenicima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županijski ured za obrazovanje u suradnji s AOO, Učiteljskim fakultetom i romskim udrugama 	<p>Rok: školska godina 2014/2015</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih edukacija - Broj učitelja i nastavnika koji su sudjelovali na edukaciji - Broj učitelja i nastavnika koji primjenjuju nove vještine u radu (post facto evaluacija) <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 provedene edukacije za nastavno osoblje u županiji 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nije provedena niti jedna edukacija. <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o provedenim edukacijama - Evaluacijska izvješća provedenih edukacija i post facto evaluacije <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - izvješća 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - AOO - MZOS

<p>Organiziranje preventivnih programa u školama, osobito programa prevencije nasilja i ovisnosti (alkoholizma, kockanja i droga)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MUP, PU - Škole - Centri za socijalnu skrb (obiteljski centri) - Udruge 	<p><u>Rok:</u> školska godina 2014/2015</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih preventivnih programa - Broj sudionika u preventivnim programima - Vršnjačko nasilje među Romima - Diskriminacija i nasilje prema Romima - Broj registriranih ovisnika <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Najmanje 6 provedenih preventivnih programa - 200 sudionika preventivnih programa - Smanjenje broja vršnjačkog nasilja među Romima - Smanjenje diskriminacije i 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Škole i udruge civilnog društva u suradnji sa ostalim organizacijama kontinuirano provode preventivne programe, ali nema dostupnih sistematiziranih podataka <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o provedbi preventivnih programa - Izvješća MUP-a/PU - Izvješća Centara za socijalnu skrb 	<ul style="list-style-type: none"> - AOO - Natječaji za udruge županije i MZOS - EU i međunarodni fondovi
---	--	---	---	--

		<p>nasilja na štetu Roma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja uključenih u klubove liječenih ovisnika o alkoholu - Smanjenje broja registriranih ovisnika 		
--	--	---	--	--

1.3. MJERA	Povećati broj Roma uključenih u srednjoškolsko i fakultetsko obrazovanje			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Stipendiranje srednjoškolskih i deficitarnih obrtničkih zanimanja putem Obrtničke komore te stipendiranje studenata.	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Lokalna uprava - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 	<p><u>Rok:</u> školska godina 2014/2015</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj Roma uključenih u sustav stipendiranja. <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 Roma uključenih u sustav stipendiranja 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jedan romski učenik prima stipendiju. <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci MZOS-a i Sisačko-moslavačke županije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva državnog proračuna u okviru redovite djelatnosti (MZOS) - Županija
Osigurati stipendiranje studenata za koje se	<ul style="list-style-type: none"> - JLS 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - JLS

<p>potpisuje ugovor s obvezivanjem na radni odnos po završetku studija.</p>		<p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj dodijeljenih stipendija romskim studentima <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 osigurana stipendija za studenta/icu 	<ul style="list-style-type: none"> - podaci nedostupni <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jedinice lokalne samouprave 	
<p>Informiranje o stipendijama i pomoć u ispunjavanju administrativnih zahtjeva za dobivanje stipendija i drugih oblika potpore u školovanju</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Škole - Romski pomagači - Romske i ne-romske organizacije 	<p><u>Rok:</u> školska godina 2014/2015</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj informiranih Roma - Broj Roma koji su aplicirali za stipendiju i druge oblike potpore u školovanju - Broj Roma uključenih u sustav stipendiranja. <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 25 Roma koji su aplicirali za stipendiju i druge oblike potpore u školovanju 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dva romska učenika aplicirala su za stipendiju. - Jedan romski učenik je dobio stipendiju. <p><u>Izvori prikupljanja podataka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji MZOS-a, Sisačko-moslavačke županije i udruga 	<ul style="list-style-type: none"> - Nisu potrebna dodatna sredstva - Županijska sredstva koja se raspodjeljuju udrugama - EU i međunarodni fondovi

Posredovanje i podrška u pronalasku stručne prakse tijekom srednjoškolskog obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Škole - Romski pomagači - Romske i ne-romske udruge - HZZ - HOK - HGK 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj stručnih praksi dogovoren uz posredovanje <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Deset stručnih praksi dogovorenih uz posredovanje 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nema podataka <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o provedenim aktivnostima 	<ul style="list-style-type: none"> - Županijska sredstva koja se raspodjeljuju udrugama - Sredstva MZOS za romske pomagače - EU i međunarodni fondovi
--	--	--	--	--

1.4. MJERA	Omogućavanje Romima učenje hrvatskog jezika te učenje jezika i pisma romske nacionalne manjine			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Osigurati osobama RNM učenje hrvatskog jezika u školama i centrima u romskim naseljima.	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Nevladine organizacije - Škole - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj provedenih edukacija - Broj osoba koje su sudjelovale i završile edukacije 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nema podataka <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća provoditelja - Izvješća neovisnih evaluacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - MZOS - EU i međunarodni fondovi

		<u>Očekivani rezultati:</u> - 50 osoba koje su završile programe dodatnog učenja hrvatskog jezika		
Osigurati osobama RNM učenje jezika i pisma romske nacionalne manjine u školama i centrima u okviru romskih naselja.	- Županija - Nevladine organizacije - Škole	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj provedenih edukacija. - Broj educiranih osoba <u>Očekivani rezultati:</u> - 50 Roma koja su završili programe dodatnog učenja romskog jezika	<u>Početna vrijednost:</u> - Nema podataka <u>Izvori:</u> - Izvješća proveditelja - Izvješća neovisnih evaluacija	- Županija - JLS - MZOS - EU i međunarodni fondovi

1.5. MJERA		Omogućavanje odraslim Romima oba spola završavanje osnovne škole i osposobljavanje za prvo zanimanje		
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Informirati odrasle Rome o mogućnostima osnovnoškolskog obrazovanja i stručnog	- Romski pomagači (škole) - Udruge - HZZ	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj informiranih Roma	<u>Početna vrijednost:</u> - Nema dostupnih ažuriranih podataka	- Županija - HZZ - EU fondovi i

osposobljavanja	- Vijeća romske nacionalne manjine	<ul style="list-style-type: none"> - Broj Roma oba spola uključenih u osnovnoškolsko obrazovanje i stručno osposobljavanje - Broj odraslih Roma koji su završili osnovnoškolsko obrazovanje - Broj odraslih Roma koji su završili program stručnog osposobljavanja <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 Roma uključenih u programe 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Baza podataka HZZ i MZOS 	međunarodni fondovi
-----------------	------------------------------------	--	--	---------------------

6.2.- Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život

Opći cilj: Povećati konkurentnost romske nacionalne manjine na tržištu rada i njihovo veće zapošljavanje.

Specifični ciljevi:

1. Povećanje broja zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, a osobito mladih osoba i Romkinja.
2. Povećati stopu samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine.
3. Jačati kapacitet Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za osiguravanje podrške Romima u zapošljavanju i borbu protiv diskriminacije na tržištu rada.

2.1. MJERA	Razvijanje kompetencija pripadnika RNM potrebnih za uključivanje na tržište rada			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Provesti analizu kapaciteta (znanja i vještina) nezaposlenih pripadnika/ica RNM kao temelja za uključivanje u edukacije i na tržište rada	- HZZ u suradnji s fakultetima (FPZG, FF), i/ili nezavisnim istraživačkim agencijama	<u>Rok:</u> lipanj 2014. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Javno dostupan izvještaj <u>Očekivani rezultati:</u> - Provedena analiza i izrađen izvještaj te plan akcije	<u>Početna vrijednost:</u> - Ne postoji analiza <u>Izvori:</u> - Izvještaj HZZ	- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava - Ured za ravnopravnost spolova
Organizirati radionice za	- HZZ	<u>Rok:</u> 2014.	<u>Početna vrijednost:</u> 0	- Sredstva u okviru

<p>stjecanje vještina u aktivnom traženju posla za pripadnike romske nacionalne manjine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Centri za socijalnu skrb (obiteljski centri) - Vijeća romske nacionalne manjine - Romske i ne-romske udruge 	<p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj radionica - Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice - Broj i postotak osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja poslije završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - XX* radionica - XX* nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice - XX* Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evidencija HZZ-a uz evidenciju drugih sudionika na tržištu rada 	<p>Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU i međunarodni fondovi
---	---	--	---	--

		završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci		
Organizirati individualno i grupno savjetovanje o ulasku na tržište rada koje će u većoj mjeri odgovarati potrebama pripadnika RNM, osobito ženama i mladima	- HZZ	<u>Rok:</u> Kontinuirano <u>Pokazatelj rezultata:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Broj individualnih savjetovanja - Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u savjetovanja (disagregirati prema spolu/dobi/obrazovanju) - Broj i postotak osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja poslije završetka savjetovanja nakon 6 i 12 mjeseci 	<u>Početna vrijednost: XX</u> <u>Izvori:</u> Izvještaj o aktivnostima HZZ-a	- HZZ - EU i međunarodni fondovi

		<p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - XX* broj individualnih savjetovanja - XX* nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u savjetovanja (disagregirati prema spolu/dobi/obrazovanju) - XX* Broj i postotak osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja poslije završetka savjetovanja nakon 6 i 12 mjeseci 		
Organizirati sajam poslova gdje će se prezentirati postojeće mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje te pozitivni primjeri zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine .	- HZZ	<p><u>Rok:</u> jednom godišnje</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <p>-Broj osoba romske nacionalne manjine koji su sudjelovali na prezentacijama na Sajmovima poslova</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> XX</p> <p><u>Izvori:</u> XX</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - EU i međunarodni fondovi

		- XX* osoba romske nacionalne manjine koji su sudjelovali na prezentacijama na Sajmovima poslova		
Poticati veće uključivanje u postojeće mjere sufinanciranja zapošljavanja, samozapošljavanja i povremenog zapošljavanja (dnevni vaucher i za sezonsko zapošljavanje npr. u poljoprivredi) - Aktivnost poticanja: Intenzivirati informiranje RNM o postojećim mjerama aktivnog zapošljavanja (tiskati letak o aktivnim mjerama na romskom i distribuirati ga u romskim naseljima)	- HZZ i drugi sudionici na tržištu rada	<u>Rok:</u> kontinuirano <u>Pokazatelj rezultata:</u> - XX* Broj uključenih pripadnika/ica RNM u mjere povremenog zapošljavanja <u>Očekivani rezultati:</u> - XX* Broj uključenih pripadnika/ica RNM u mjere povremenog zapošljavanja	<u>Početna vrijednost:</u> XX* ključnih pripadnika/ica RNM u postojeće mjere povremenog zapošljavanja <u>Izvori:</u> Evidencija HZZ-a o broju iskorištenih mjera te broj, dob i spol korisnika/ica	- HZZ - JLS - EU i međunarodni fondovi
Sufinanciranje prvog zaposlenja nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog iskustva.	- HZZ - JLS	<u>Rok:</u> Tijekom godine do utrošenosti sredstava za provedbu mjere <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj nezaposlenih mladih pripadnika romske	<u>Početna vrijednost:</u> XX <u>Izvori:</u> - Izvještaj HZZ	- HZZ - EU i međunarodni fondovi

		<p>nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje</p> <p>- Postotak korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <p>- XX* nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u sufinancirano zapošljavanje</p> <p>- XX* korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi</p>		
--	--	---	--	--

2.2. MJERA	Osmišljavanje prilagođenih mjera podrške u zapošljavanju RNM i provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Donositi odluke na razini JLP(R)S o zapošljavanju 2% pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na broj zaposlenih u JLP(R)S	<ul style="list-style-type: none"> - JLP(R)S - TDU 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Planovi za zapošljavanje u javnoj službi koji predviđaju zapošljavanje pripadnika/ica romske nacionalne manjine <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Planovi za zapošljavanje u javnoj službi predviđaju zapošljavanje pripadnika/ica romske nacionalne manjine 	<p><u>Početna vrijednost:</u> nema podataka</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Planovi za zapošljavanje javnih službenika 	<ul style="list-style-type: none"> - JLP(R)S - TDU
Informirati pripadnike romske nacionalne manjine o postojanju odredbe o prednosti pri zapošljavanju objavljivanjem te upućivanjem na Internet stranice Ministarstva unutarnjih	<ul style="list-style-type: none"> - JLP(R)S, TDU. - Udruge - HZZ 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj osoba koje su se u prijavi za natječaj izjasnile kao pripadnici RNM 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0 Roma (Izvešće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za razdoblje od 2011.-2013. godine, za 2012. godinu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva državnog i lokalnog proračuna - EU i međunarodni fondovi

<p>poslova i Ministarstva pravosuđa prilikom svakog raspisivanja natječaja za zapošljavanje.</p> <p>Istovjetna aktivnost Mjeri 2.8. AP NPURNM</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Broj zaposlenih pripadnika RNM u JLS i TDU <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 osoba koje su se u prijavi za natječaj izjasnile kao pripadnici RNM - 1 zaposlen pripadnik RNM u JLS i TDU 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Natječajna dokumentacija - Izvješće JLP(R)S - Izvješće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 	
<p>Prilikom provođenja svakog natječajnog postupka, educirati članove Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa o odabiru kandidata i provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.</p> <p>Istovjetna aktivnost Mjeri 2.9. AP NPURNM</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MUP-PU - JLPRS - TDU 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj educiranih članova Komisije za provedbu javnog natječaja <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Svi članovi Komisije educirani za provedbu javnog natječaja 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješće JLP(R)S - Izvješće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva državnog i lokalnog proračuna - EU i međunarodni fondovi

<p>Pratiti i analizirati zastupljenost i zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima JLP(R)S sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina</p> <p>Istovjetna aktivnost Mjeri 2.10. AP NPURNM</p>	<p>TDU – uredi državne uprave u županijama JLPRS</p>	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj osoba koje su se u prijavi za natječaj izjasnile kao pripadnici RNM - Broj zaposlenih pripadnika RNM u JLS i TDU <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 osoba koje su se u prijavi za natječaj izjasnile kao pripadnici RNM - 1 zaposlenih pripadnika RNM u JLS i TDU 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0 Roma (Izvešće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina za razdoblje od 2011.-2013. godine, za 2012. godinu)</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Natječajna dokumentacija - Izvešće JLP(R)S - Izvešće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva državnog i lokalnog proračuna - EU i međunarodni fondovi
--	--	---	---	--

2.3. MJERA	Senzibilizacija poslodavaca za zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Organizirati okrugli stol (posebno jedan na Svjetski dan Roma) te javna događanja za poslodavce s prezentacijom mjera i primjera dobre prakse zapošljavanja pripadnika/ica RNM	-Romske udruge - HZZ	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Broj organiziranih okruglih stolova - Broj poslodavaca koji su sudjelovali na okruglom stolu - Broj zaposlenih Roma kod poslodavaca koji su sudjelovali na okruglom stolu <u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - organizacija 2 okrugla stola godišnje - sudjelovanje 30 poslodavaca na okruglom stolu - 2 zaposlena Roma kod poslodavaca koji su 	<u>Početna vrijednost:</u> nema dostupnih podataka <u>Izvori:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji provoditelja - Izvještaji poslodavaca 	<ul style="list-style-type: none"> - Natječaji za udruge koje provode ministarstva - EU i međunarodni fondovi

		sudjelovali na okruglom stolu		
Zaposliti savjetnika za rad s poslodavcima za zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine i njihova kontinuirana edukacija	- HZZ	<u>Rok:</u> 2014. <u>Očekivani rezultati:</u> - Zapošljavanje 1 savjetnika za rad s poslodavcima za zapošljavanje RNM	<u>Početna vrijednost:</u> 0 <u>Izvori:</u> izvještaji HZZ-a	- HZZ/državni proračun - EU i međunarodni fondovi

2.4. MJERA	Poticanje samozapošljavanja u suradnji sa svim relevantnim sudionicima			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Grupno informirati o samozapošljavanju i savjetovati o pokretanju posla	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - HGK - HOK 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u> XX</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj pripadnika RNM koji su sudjelovali na grupnom informiranju o samozapošljavanju te pokretanju posla - Broj samozaposlenih pripadnika RNM <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 pripadnika RNM koji su sudjelovali na grupnom informiranju o samozapošljavanju te pokretanju posla - 5 samozaposlenih pripadnika RNM 	<p><u>Početna vrijednost:</u> nema dostupnih podataka</p> <p><u>Izvori:</u> Izvještaji HZZ, HGK, HOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - EU i međunarodni fondovi
Sufinancirati i financirati pokretanje	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - HGK 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> nema dostupnih podataka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - JL(R)S

obrta/poduzeća/zadruga	<ul style="list-style-type: none"> - HOK - SIMORA 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj sufinanciranih/ financiranih obrta/poduzeća/ zadruga <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 sufinancirana obrta/poduzeća/ zadruga 	<p><u>Izvori:</u> Izvještaji HZZ, HGK, HOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - EU i međunarodni fondovi
Kontinuirano pratiti i pomagati pri vođenju obrta/poduzeća/zadruga	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - HGK - HOK - SIMORA 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj obrta, poduzeća i zadruga koji su ostvarili dobit i održali zapošljavanje nakon 3 godine <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 obrta, poduzeća i zadruga koji su ostvarili dobit i održali zapošljavanje nakon 3 godine 	<p><u>Početna vrijednost:</u> nema dostupnih podataka</p> <p><u>Izvori:</u> Izvještaji HZZ, HGK, HOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - JL(R)S - EU i međunarodni fondovi
Poticati i educirati Romkinje za uključivanje u programe ženskog poduzetništva i ostale programe resornih tijela namijenjenih ženama (mjera	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ (mandat??) 	<p><u>Rok:</u> XX*</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u> XX*</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u> XX*</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> XX</p> <p><u>Izvori:</u> Izvještaji HZZ, HGK, HOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HZZ - JL(R)S - EU i međunarodni

<p>će se provoditi organiziranjem okruglih stolova i seminara)</p> <p>Aktivnost istovjetna Mjeri 3.2. AP NPURNM</p>		<ul style="list-style-type: none"> - XX* i vrsta radionica - XX* Romkinja, korisnica mjere - XX* i postotak korisnica mjere koje su se uključile u programe poduzetništva i/ili zaposlile 		<p>fondovi</p>
---	--	--	--	----------------

6.3.- Stanovanje, prostorno uređenje i zaštita okoliša

OPĆI CILJ: Poboljšati kvalitetu stanovanja pripadnika romske nacionalne manjine, prostornu uređenost i okolišne uvjete.

Specifični ciljevi:

1. Ozakonjenje postojećih stambenih objekata kroz rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u postojećim romskim naseljima.
2. Poboljšati kvalitetu stanovanja u postojećim romskim naseljima.
3. Podići ekološku svijest Roma i brigu o okolišu.
4. Unaprijediti stanje okoliša i prostorno uređenje romskih naselja.

3.1. MJERA	Rješavanje pitanja vlasništva i imovinsko-pravnih odnosa te provedba postupka legalizacije u romskim naseljima.			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
<p>Podići razinu informiranosti romske populacije o procesu legalizacije za osobe koje svoje zahtjeve nisu podnijele do 30.06.2013.g., da im je isto omogućeno po Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (NN 80/13) kroz osobno informiranje i putem lokalnih medija</p>	<p>- Županija</p>	<p><u>Rok:</u> 2014.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Provedene aktivnosti informiranja - Broj podnesenih zahtjeva - Broj legalnih objekata <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Provedene aktivnosti informiranja 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u> - izvješća županija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - JLPRS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi

		<ul style="list-style-type: none"> - Povećan broj podnesenih zahtjeva - Povećan broj legalnih objekata 		
<p>Postupiti po predanim zahtjevima do 30.06.2013.g. po Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) (geodetski snimak, arhitektonski snimak, plaćanje komunalnih naknada i vodnih doprinosa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj legalnih objekata <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Provedene aktivnosti geodetskog snimanja, arhitektonskog snimanja, plaćeni komunalni i vodovodni doprinosi - Povećan broj legalnih objekata 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Niti jedna kuća u naselju nije legalizirana <p><u>Izvori:</u> - izvješća županija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
<p>Izvršiti parcelaciju romskog naselja Capraške poljane na temelju Detaljnog plana uređenja naselja koji je donio Grad Sisak</p>	<ul style="list-style-type: none"> - JLS - UNDP 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj parceliranih čestica u romskom naselju Capraške poljane 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Čestice u naselju su velike čestice najvećim dijelom u vlasništvu Grada Siska, niti jedna kuća nema svoju vlastitu parcelu 	<ul style="list-style-type: none"> - JLS - UNDP

		<u>Očekivani rezultati:</u> - 100% parceliranih čestica u romskom naselju Capraške poljane - Stvaranje preduvjeta za rješavanje imovinsko - pravnih odnosa	<u>Izvori:</u> - Detaljan plan uređenja naselja Grada Siska	
Omogućiti stjecanje prava vlasništva romskim obiteljima raspisivanjem natječaja za kupnju parceliranih čestica po povlaštenim uvjetima	- Romske udruge - Vijeća RNM - Druge nevladine organizacije - UNDP	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Postotak obitelji koji imaju riješeno pitanje vlasništva u Capraškim poljanama <u>Očekivani rezultati:</u> - 100% obitelji s riješenim pitanjem vlasništva u Capraškim poljanama	<u>Početna vrijednost:</u> - Niti jedan posjednik kuće nema vlasništvo nad istom niti nad česticom <u>Izvori:</u> - Natječaj Grada Siska	- Županija - EU i međunarodni fondovi (UNDP) - Državni proračun

3.2. MJERA	Rješavanje infrastrukturnih i komunalnih problema u romskim naseljima			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Osigurati komunalne infrastrukture naseljima (osobito kanalizaciju i asfalt)	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj domaćinstva s riješenim pitanjem kanalizacije. - Izgradnja ceste. <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - XX* domaćinstva s riješenim pitanjem kanalizacije. - Izgradnja ceste 	<p><u>Početna vrijednost:</u> XX</p> <p><u>Izvori:</u> izvješća županija i JLS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
Organizirati odvoz otpada	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiziran odvoz otpada u svim romskim naseljima 	<p><u>Početna vrijednost:</u> XX*</p> <p><u>Izvori:</u> izvješća županija i JLS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi

3.3. MJERA	Zbrinjavanje ekoloških problema i uređenje okoliša			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Istražiti kvalitetu stanovanja i broj divljih odlagališta otpada.	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS 	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata: XX*</u> <u>Očekivani rezultati: XX*</u>	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori: XX*</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva EU i međunarodni fondovi
Izraditi i provesti lokalne planove vezane uz uređenje okoliša i sanaciju divljih odlagališta otpada.	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS 	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata: XX*</u> <u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Izrađeni županijski i lokalni planovi uređenja okoliša. - Izvještaj o provedenim aktivnostima iz plana. 	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori:</u> planovi i izvješća županija i JLS	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
Educirati pripadnike RNM o zbrinjavanju otpada i uređenju okoliša.	<ul style="list-style-type: none"> - Županija i JLS u suradnji s udrugama 	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata: XX*</u> <u>Očekivani rezultati: XX*</u>	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori: XX*</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Ministarstvo

				graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
Podržati i sufinancirati akcije i programe čišćenja okoliša.	- Županija i JLS u suradnji s HZZ i udrugama	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata: XX*</u> <u>Očekivani rezultati:</u> - Podaci o provedenim programima i uložnim sredstvima.	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori:</u> izvješća HZZ, županija i JLS	- Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
Postaviti kontejner za otpad i reciklažne kontejnere	Županija i JLS u suradnji s udrugama	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata: XX*</u> <u>Očekivani rezultati: XX*</u>	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori: XX*</u>	- Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni fondovi
Zaposliti Roma na komunalnim poslovima brige o okolišu u naseljima preko javnih radova.	- HZZ u suradnji s županijom i JLS	<u>Rok: XX*</u> <u>Pokazatelj rezultata:</u> Podatci o zaposlenima <u>Očekivani rezultati:</u> - XX* zaposlenih Roma u	<u>Početna vrijednost: XX*</u> <u>Izvori: XX*</u>	- Županija - JLS - Ministarstvo graditeljstva - EU i međunarodni

		komunalnim poslovima		fondovi
<p>Osigurati infrastrukture u romskim naseljima za sportske i kulturno-umjetničke aktivnosti</p> <p>(izgraditi igrališta, sportskog terena, izgradnja i opremanje multikulturnog i multimedijalnog društvenog centra)</p>	- Županija i JLS u suradnji s udrugama	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <p>-Broj i kvaliteta osiguranih prostora.</p> <p>-Najmanje jedno izgrađeno igralište i sportski teren.</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> XX*</p> <p><u>Izvori:</u> izvješća</p>	<p>- Županija</p> <p>- JLS</p> <p>- Ministarstvo graditeljstva</p> <p>- EU i međunarodni fondovi</p>

6.4.- Zdravstvena i socijalna skrb

OPĆI CILJ: Smanjiti siromaštvo romske populacije te unaprijediti njihovo zdravlje kroz poboljšanu kvalitetu i dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga.

Specifični ciljevi:

- Poboljšati kvalitetu života u romskim obiteljima te prevenirati nasilje, ovisnosti i maloljetničke trudnoće.
- Poboljšati kvalitetu i dostupnost socijalnih usluga romskoj populaciji.
- Unaprijediti kvalitetu i dostupnost zdravstvenih usluga

4.1. MJERA	Povećati obuhvat romske populacije osnovnim zdravstvenim osiguranjem			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Prikupiti podatke o broju pripadnika RNM bez zdravstvenog osiguranja	- HZZO	<p><u>Rok:</u> 2014.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <p>- Ukupan broj pripadnika RNM s područja SM županije bez zdravstvenog osiguranja</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <p>- Dostupni i prikupljeni podaci o ukupnom broju pripadnika RNM s područja SM županije bez zdravstvenog osiguranja</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>- Izvješća HZZO-a</p>	- Državni proračun

<p>Informirati pripadnike RNM o ostvarivanju prava na osnovno zdravstveno osiguranje putem medija i radionica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - CZSS - HZZ - HZZO - Romske udruge - Druge nevladine udruge 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj pripadnika romske populacije po spolu, koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja - Postotak pripadnika romske populacije koje su ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu - Broj emisija / članaka u medijima - Broj radionica <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1000 pripadnika romske populacije koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja - 80% pripadnika romske populacije koji su ostvarili pravo na zdravstvenu zaštitu 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepoznata početna vrijednost <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evidencija tijela javnih vlasti, upitnik, izvješća udruga 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - CZSS - HZZ - HZZO - Romske udruge - Druge nevladine udruge - EU i međunarodni fondovi
---	--	--	--	--

		- 15 emisija / članaka u medijima		
		- 6 radionica		

4.2. MJERA				
Osigurati dostupnost zdravstvenih usluga u romskim zajednicama/naseljima s naglaskom na posebno osjetljive skupine (žene, djeca, starije osobe, osobe s invaliditetom)				
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Donijeti smjernice za unapređenje zdravlja i prevenciju bolesti kod romske populacije u okviru Plana zdravlja SMŽ	- Županija	<u>Rok:</u> 2014. <u>Očekivani rezultati:</u> - Izrađene smjernice u okviru Plana zdravlja županije	<u>Početna vrijednost:</u> 0 <u>Izvori:</u> - Službena dokumentacija - SMŽ	- Županija
Povećati broj posjeta patronažnih sestara	- Domovi zdravlja	<u>Rok:</u> kontinuirano <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Frekvencija obilazaka patronažnih sestara u svakom romskom naselju	<u>Početna vrijednost:</u> 0 <u>Izvori:</u> - Izvještaj tima patronažnih sestara	- HZZO

		<ul style="list-style-type: none"> - Broj Roma/kinja kojima su usluge pružene. - Postotak djece koja su prošla obavezno cijepljenje <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno jedan obilazak mjesečno patronažnih sestara u svakom romskom naselju - 200 Roma/kinja kojima su usluge pružene. 		
Organizirati programe koji uključuju informativno-edukativne kampanje o unaprijeđenju zdravlja u romskim zajednicama	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo zdravlja - ZZJZ - Zdravstvene ustanove - Državna i lokalna tijela - Udruge 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj i vrsta organiziranih edukacija, kampanja i preventivnih programa - Broj osoba, osobito žena i djece uključenih u programe - Broj smrtnosti dojenčadi - Broj ne-hospitaliziranih poroda - Postotak djece koja su 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <p>- 6 smrtnosti dojenčadi u 2011 u SMŽ</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o provedenim aktivnostima - Izvješća HZZO-a 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo zdravlja - ZZJZ - Zdravstvene ustanove - Državna i lokalna tijela - Udruge - EU i međunarodni fondovi

		<p>prošla obavezno cijepljenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj maloljetničkih trudnoća - Broj djece po jednoj ženi - Postotak poroda starijih maloljetnica <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 organiziranih edukacija - 2 organizirane kampanje - 200 osoba, osobito žena i djece uključenih u programe - Pad smrtnosti dojenčadi - Pad broja ne-hospitaliziranih poroda, - 100% romske djece koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi - 100% romske djeca koja su prošla obavezno cijepljenje - Pad broja maloljetničkih trudnoća 		
--	--	--	--	--

4.3. MJERA	Podići razinu informiranosti romske populacije o pravima i obvezama iz sustava socijalne skrbi i ostalim socijalnim uslugama u zajednici			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Educirati o raspolaganju financijskim sredstvima	<ul style="list-style-type: none"> - Centar za socijalnu skrb (Obiteljski centar) - Udruge 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija - Broj sudionika edukacija - Broj osoba koje su smanjile izdatke /bolje usmjerile svoje prihode <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 održanih edukacija - 150 educiranih osoba - 50 osoba smanjilo svoje izdatke/bolje usmjerilo svoje prihode 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nema dostupnih podataka <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji provoditelja aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - EU i međunarodni fondovi
Educirati i podići svijest u području odgovornog roditeljstva i štetnosti maloljetničkih brakova i	<ul style="list-style-type: none"> - CZSS (i Obiteljski centar) - Udruge civilnog društva 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nema dostupnih ažuriranih podataka 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Redovna sredstva CSS-a (i Obiteljski Centar)

trudnoća.		<ul style="list-style-type: none"> - Broj sudionika na edukacijama (prema dobi i spolu) - Broj maloljetničkih brakova/zajednica - Broj intervencija CSS-a radi obiteljsko-pravne zaštite <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 organiziranih edukacija - 100 sudionika koji su sudjelovali u edukacijama -5% manje maloljetničkih brakova/zajednica -5% manji broj intervencija obiteljsko-pravne zaštite CSS 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Godišnji izvještaji CSS-a - Izvještaji proveditelja aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Natječaji za udruge MSPM-a - EU i međunarodni fondovi
Suzbijanje nasilja u obitelji putem edukacija o mehanizmima za zaštitu prava iz područja obiteljskih odnosa.	<ul style="list-style-type: none"> - CZSS (i Obiteljski centri) - PU - Udruge 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj organiziranih radionica - Broj sudionika radionica 	<p><u>Početna vrijednost:</u> nema ažuriranih podataka</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Godišnji izvještaj CZSS - Godišnji izvještaj PU/MUP 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Ministarstvo socijalne politike i mladih - Ministarstvo zdravlja - EU i međunarodni

		<ul style="list-style-type: none"> - Broj intervencija u slučajevima obiteljskog nasilja - Broj prijava obiteljskog nasilja - Broj pravomoćnih presuda u slučajevima obiteljskog nasilja - Broj korisnika/ca skloništa za žrtve obiteljskog nasilja <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 održanih edukacija - 200 sudionika na edukacijama - Stvaranje ažurirane baze podataka o broju dojava u slučajevima obiteljskog nasilja CSS-u; broju intervencija PU u slučaju obiteljskog nasilja; o broju prijava slučajeva obiteljskog nasilja; o broju pravomoćnih presuda u slučajevima obiteljskog 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji udruga za zaštitu prava žena - Izvještaji skloništa za žrtve obiteljskog nasilja 	fondovi
--	--	---	--	---------

		nasilja te broju korisnica RNM skloništa za žrtve nasilja		
Informirati i educirati o pravima i uslugama iz sustava socijalne skrbi.	<ul style="list-style-type: none"> - Županijski i gradski uredi za socijalnu zaštitu - CZSS - u suradnji s udrugama i mobilnim timom 	<p><u>Rok:</u> 2015. godina</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj održanih edukacija - broj osoba koje su ostvarile prava i usluge iz sustava socijalne skrbi - Broj djelatnih mobilnih timova <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 održanih radionica - 50 osoba koje su ostvarile prava i usluge - Formiranje jednog djelatnog mobilnog tima 	<p><u>Početna vrijednost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podaci nisu dostupni <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Godišnji izvještaj županijskog i gradskih ureda za socijalnu skrb - Godišnji izvještaj CSS-a - Izvještaj provoditelja usluga - Evaluacijski izvještaj (neovisna/vanjska evaluacija) 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Ministarstvo socijalne politike i mladih - Redovna sredstva CZSS-a - EU i međunarodni fondovi

6.5.- Statusna pitanja, društveno i političko uključivanje uz očuvanje vlastite kulture

OPĆI CILJ: Suzbijanje diskriminacije, rješavanje statusnih pitanja i osiguravanje pripadnicima/icama romske nacionalne manjine ravnopravnog sudjelovanja u društvenom, kulturnom i javnom životu uz očuvanje vlastite kulture.

Specifični ciljevi:

- Očuvanje kulturne i materijalne baštine Roma (materinji jezik, pismo i pravopis, njegovanje starih zanata kao što je koritarstvo).
- Društvena uključenost Roma/kinja u kulturno-umjetničke, sportske i druge javne aktivnosti ravnopravno sa ostalim stanovništvom
- Organizirano društveno sudjelovanje Roma/kinja kroz vijeće romske nacionalne manjine i udruge
- Osigurano rješavanje statusnih pitanja, pristupa informacijama i pravnoj pomoći

5.1. MJERA	Osigurati dostupnost informacija i pravne pomoći kroz informiranje i pomoć pripadnicama i pripadnicima RNM u ostvarivanju prava			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Prikupiti podatke o statusnim problemima pripadnica i pripadnika RNM	- Vijeće romske nacionalne manjine Sisačko-moslavačke županije	<p><u>Rok:</u> 2014.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <p>- Stupanj prikupljenih podataka o neriješenim statusnim pitanjima pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <p>- Potpuni pregled podataka o neriješenim statusnim pitanjima pripadnika</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>- Izvještaji o aktivnostima vezanim uz prikupljanje podataka o neriješenim statusnim pitanjima pripadnika romske nacionalne manjine</p>	<p>- Vijeće romske nacionalne manjine</p> <p>- Romske udruge</p> <p>- Državni proračun</p>

		romske nacionalne manjine		
Informirati pripadnike RNM o mogućnostima rješavanja statusnih pitanja te o propisima koji reguliraju statusna pitanja	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće romske nacionalne manjine Sisačko-moslavačke županije - Županija - Udruge za zaštitu ljudskih prava - Romske udruge - Lokalni elektronski i tiskani mediji 	<p><u>Rok:</u> 2014.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj pripadnika romske nacionalne manjine informiran o mogućnostima rješavanja statusnih pitanja te o propisima koji reguliraju statusna pitanja - Broj održanih informativnih sastanaka/radionica - Broj pripadnika RNM čija su statusna pitanja riješena <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 300 pripadnika romske nacionalne manjine informirano o mogućnostima rješavanja statusnih pitanja te o propisima koji reguliraju statusna pitanja - Minimalno 3 održanih 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji o održanim informativnim sastancima/radionicama 	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće romske nacionalne manjine - Romske udruge - Udruge za zaštitu ljudskih prava - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi

		<p>informativnih sastanaka/radionica</p> <p>- XX* pripadnika RNM čija su statusna pitanja riješena</p>		
<p>Upoznavati pripadnike RNM s njihovim pravima i obvezama te postupovnim odredbama zakonskih odredbi o suzbijanju diskriminacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županijska koordinacija za ljudska prava - Pučki pravobranitelj - Udruge za zaštitu ljudskih prava - Romske udruge 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj pripadnika romske nacionalne manjine informiran o njihovim pravima i obvezama te postupovnim odredbama zakonskih odredbi o suzbijanju diskriminacije - Broj održanih informativnih sastanaka/radionica <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 300 pripadnika romske nacionalne manjine informirano o njihovim pravima i obvezama te postupovnim odredbama zakonskih 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji o održanim informativnim sastancima/radionicama 	<ul style="list-style-type: none"> - Županijska koordinacija za ljudska prava - Romske udruge - Pučki pravobranitelj - Udruge za zaštitu ljudskih prava - EU i međunarodni fondovi

		<p>odredbi o suzbijanju diskriminacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 3 održana informativna sastanka/radionice 		
<p>Osigurati stručni tim u rješavanju statusnih pitanja (sastavljenog od pravника, socijalnog radnika, predstavnika MUP-a, predstavnika RNM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Udruge za zaštitu ljudskih prava - Romske udruge - Centar za socijalnu skrb (Obiteljski centar) - MUP 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stupanj pokrivenosti romskih naselja djelovanjem novoosnovanog stručnog tima - Broj pripadnika RNM čija su statusna pitanja riješena <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osiguran stručni tim i potpuna pokrivenost romskih naselja djelovanjem istog - XX* pripadnika RNM čija su statusna pitanja riješena 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji o aktivnostima stručnog tima 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun Republike Hrvatske - Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske - Županija - Udruge za zaštitu ljudskih prava - Romske udruge - Centar za socijalnu skrb (Obiteljski centar) - MUP - EU i međunarodni fondovi
<p>Informirati pripadnike/ice RNM o centrima za</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće romske 	<p><u>Rok:</u> kontinuirano</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće romske

informiranje i pružateljima besplatne pravne pomoći putem lokalnih medija i letaka	<p>nacionalne manjine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalni tiskani mediji - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava - Romske udruge 	<p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj distribuiranih letaka - Broj korisnika informativnih centara i besplatne pravne pomoći koji su pripadnici romske nacionalne manjine <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 200 tiskanih i distribuiranih letaka - Povećanje od 50% udjela pripadnika romske nacionalne manjine koji su korisnici informativnih centara i besplatne pravne pomoći 	<p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvešća o održanim aktivnostima - Informacije iz lokalnih i tiskanih medija 	<p>nacionalne manjine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalni i tiskani mediji - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava - Romske udruge - EU i međunarodni fondovi
--	--	---	--	--

5.2. MJERA		Podrška očuvanju kulturne i materijalne baštine Roma		
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Povećati broj emisija o romskom jeziku i kulturi u lokalnim medijima (pozitivni primjeri)	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Lokalni mediji 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj emisija o romskom jeziku i kulturi u lokalnim 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izveštaji o aktivnostima vezanim uz povećanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi - Županija

	- Romske udruge	medijima (pozitivni primjeri) <u>Očekivani rezultati:</u> - 36 emisija o romskom jeziku i kulturi u lokalnim medijima (pozitivni primjeri)	prisutnosti emisija o romskom jeziku i kulturi u lokalnim medijima	- JLS - Lokalni mediji - Romske udruge
Sufinancirati izradu dokumentarnih filmova, slikovnica, zbirki priča ili pjesama te drugih pisanih materijala na jeziku i pismu Roma	- Romske udruge - JLS	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u> - Broj sufinanciranih materijala <u>Očekivani rezultati:</u> - 4 sufinancirana materijala	<u>Početna vrijednost:</u> 0 <u>Izvori:</u> - izvještaji o aktivnostima vezanim uz izradu i objavu materijala na jeziku i pismu Roma	- Županija - JLS - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi - Romske udruge

5.3. MJERA		Senzibilizacija javnosti putem medija		
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Objavljanje medijskih članaka, radijskim i TV gostovanjima s prikazom	- VRNM - Lokalni mediji	<u>Rok:</u> 2015. <u>Pokazatelj rezultata:</u>	<u>Početna vrijednost:</u> 0 <u>Izvori:</u>	- Državni proračun (Ministarstvo kulture) - Vijeće romske

romske kulture i primjera dobre prakse		<ul style="list-style-type: none"> - Broj objava pozitivnih primjera u medijima <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 10 objava pozitivnih primjera u medijima 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o objavljenim medijskim člancima, radijskim i TV gostovanjima 	<p>nacionalne manjine</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalni mediji - Donacije - EU i međunarodni fondovi
--	--	--	--	--

5.4. MJERA	Osnivanje i rad romskih društveno-kulturnih multifunkcijskih centara u romskim naseljima			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Osnivanje romskog društveno-kulturnog multifunkcijskog centra koji će promovirati kulturu Roma. Osigurati prostor u romskim naseljima za društveno-kulturne aktivnosti Roma.	<ul style="list-style-type: none"> - Vlada Republike Hrvatske - Vijeće romske nacionalne manjine - Županija - Savjet za nacionalne manjine - Romske udruge - Druge nevladine organizacije 	<p><u>Rok: kontinuirano</u></p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci o korištenosti i programima novog romskog društveno-kulturnog multifunkcijskog centra <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osnovan društveno-kulturni centar - Minimalno dvije društveno- 	<p><u>Početna vrijednost: 0</u></p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o aktivnostima vezanim uz osnivanje centra 	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi - Vijeće romske nacionalne manjine - Županija - Savjet za nacionalne manjine - Romske udruge - Druge nevladine

	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturne institucije - Centar za socijalnu skrb (Obiteljski centar) 	<p>kulturne aktivnosti organizirane u novom društvenom-kulturnom centru</p>		<p>organizacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturne institucije - Centri za socijalnu skrb (Obiteljski centri)
--	--	---	--	--

5.5. MJERA	Podrška organiziranom djelovanju Roma i Romkinja kroz udruge			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Sufinancirati projekte romskih udruga kojima se ispunjavaju ciljevi i provode aktivnosti iz županijskog akcijskog plana socijalnog uključivanja Roma.	- Županija	<p><u>Rok:</u> svake godine</p> <p><u>Pokazatelji rezultata:</u></p> <p>- Broj sufinanciranih projekata romskih udruga kojima se ispunjavaju ciljevi i provode aktivnosti iz županijskog akcijskog plana za socijalno uključivanje Roma</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <p>- Minimalno 10 sufinanciranih projekata romskih udruga kojima se ispunjavaju ciljevi i provode aktivnosti iz</p>	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>- Tekstovi natječaja, natječajna dokumentacija i izvješća o realizaciji programa od strane udruga</p>	- Županija

		županijskog akcijskog plana za socijalno uključivanje Roma		
Sufinancirati kulturno-umjetničke i sportske programe u kojima Romi/kinje sudjeluju zajedno s ostalim stanovništvom	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Romske udruge - Kulturne institucije - Sportske organizacije 	<p><u>Rok:</u> svake godine</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj sufinanciranih aktivnosti <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sufinanciranje minimalno 2 aktivnosti godišnje 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća županije - Izvješća organizacija 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - EU i međunarodni fondovi
Omogućiti edukaciju romskih udruga za upravljanje projektnim ciklusima (izrada projektnih prijedloga i vođenje projekata)	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Romske udruge - Druge nevladine organizacije 	<p><u>Rok:</u> Svake godine</p> <p><u>Pokazatelj rezultata:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj sufinanciranih i održanih edukacija - Broj sudionika pripadnika/ica RNM koji su sudjelovali na edukacijama <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 sufinanciranih i održanih edukacija 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - EU i međunarodni fondovi

		- 100 sudionika pripadnika/ica RNM koji su sudjelovali na edukacijama		
--	--	---	--	--

5.6. MJERA		Podrška sudjelovanju Roma i Romkinja u procesima donošenja odluka		
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Uključiti pripadnike romske nacionalne manjine u radna tijela	- Županija - JLS	<u>Rok: 2015.</u> Pokazatelj rezultata: XX* <u>Očekivani rezultati:</u> - XX* Zastupljenost pripadnika romske nacionalne manjine u procesima donošenja odluka	<u>Početna vrijednost: 0</u> <u>Izvori: izvješće</u>	

5.7. MJERA		Podrška uključivanju žena Romkinja u romske organizacije i Vijeće romske nacionalne manjine		
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Poticati i informirati pripadnike/ice RNM o zakonskim odredbama	- Županija (Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova u	<u>Rok: 2015.</u> <u>Pokazatelj rezultata:</u>	<u>Početna vrijednost: 0</u> <u>Izvori:</u>	- Županija - JLS

<p>ravnopravnosti spolova.</p>	<p>suradnji s Vladinim Uredom za ravnopravnost spolova)</p> <ul style="list-style-type: none"> - JLS - Vijeće romske nacionalne manjine - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava - Romske udruge 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj organiziranih edukacija - Broj informiranih žena kroz edukacije - Broj žena u vijeću RNM <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 organiziranih edukacija - 100 informiranih žene kroz edukacije - 4 žene u Vijeću RNM 	<p>- izvješća o aktivnostima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi - Vijeće romske nacionalne manjine - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava - Romske udruge
<p>Provesti medijske i promotivne aktivnosti o važnosti sudjelovanja žena u političkim procesima i organiziranom djelovanju kroz tiskanje letaka i lokalne medijske emisije</p>	<p>- Županija (Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova u suradnji s Vladinim Uredom za ravnopravnost spolova)</p> <ul style="list-style-type: none"> - JLS - Vijeće romske nacionalne manjine - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava 	<p><u>Rok:</u> 2015 g.</p> <p><u>Pokazatelj rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj distribuiranih letaka - Broj održanih emisija - Broj informiranih osoba o važnosti sudjelovanja žena u političkim procesima i organiziranom djelovanju 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>- izvješća o aktivnostima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sredstva iz proračuna Sisačko-moslavačke županije predviđena za rad Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova - Državni proračun - EU i međunarodni fondovi - JLS

	- Romske udruge	<u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 500 distribuiranih letaka - 10 održanih emisija - 1500 informiranih osoba o važnosti sudjelovanja žena u političkim procesima i organiziranom djelovanju 		<ul style="list-style-type: none"> - Vijeće romske nacionalne manjine - Udruge iz područja zaštite ljudskih prava - Romske udruge
--	-----------------	--	--	--

6.6.- Praćenje i evaluacija provedbe Akcijskog plana

6.1. MJERA	Praćenje i evaluacija provedbe Akcijskog plana			
Aktivnosti	Nositelj i provedbena tijela	Rok i pokazatelji ostvarenja rezultata	Izvori prikupljanja podataka i početna vrijednost	Financiranje
Prikupiti i analizirati podatke koje nedostaju u Akcijskom planu (početne vrijednosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinacijsko tijelo za provedbu Akcijskog plana - Županija - JLS - Romske udruge 	<u>Rok:</u> 2014. <u>Očekivani rezultati:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Podaci koji nedostaju u Akcijskom planu (početne vrijednosti) su prikupljeni i analizirani - Usuglašen je način 	<u>Početna vrijednost:</u> podaci koji nedostaju u Akcijskom planu (početne vrijednosti) <u>Izvori:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Mapiranje / prikupljeni podaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Romske udruge - Druge nevladine organizacije - EU i međunarodni fondovi

	- Druge nevladine organizacije	provedbe akcijskog plana (pokazatelji)		
Organizirati trening za članove Koordinacijskog tijela za praćenje AP, predstavnike nositelja mjera, predstavnike RNM i udruga o praćenju i evaluaciji	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinacijsko tijelo za provedbu Akcijskog plana - Županija - JLS - Romske udruge - Druge nevladine organizacije 	<p><u>Rok:</u> 2014.</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Svi članovi Koordinacijskog tijela za praćenje AP, predstavnici nositelja mjera, predstavnici RNM i udruga su trenirani o praćenju i evaluaciji 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>Izveštaj o treningu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - JLS - Romske udruge - Druge nevladine organizacije - EU i međunarodni fondovi
Pratiti svake godine implementaciju aktivnosti Akcijskog plana te njihovu uspješnost (rezultati odgovaraju planiranim ciljevima)	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinacijsko tijelo za provedbu Akcijskog plana - Tijela državne, regionalne i lokalne uprave - Županija - Vijeće romske nacionalne manjine 	<p><u>Rok:</u> svake godine</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Planirani ciljevi Akcijskog plana su dostignuti, analizirani razlozi u slučaju neprovedenih mjera i aktivnosti 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <p>- Izvešća o aktivnostima</p>	

<p>Evaluirati odgovaraju li rezultati planiranim ciljevima Akcijskog plana</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Županija - Vijeće romske nacionalne manjine Vanjski/neovisni evaluatori 	<p><u>Rok:</u> 2015.</p> <p><u>Očekivani rezultati:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Revidiran je akcijski plan za 2015. godine 	<p><u>Početna vrijednost:</u> 0</p> <p><u>Izvori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvješća o aktivnostima 	<ul style="list-style-type: none"> - Županija
--	---	--	---	--

7. DODACI

Dodatak 1: Participativno utvrđivanje problema i potreba romske nacionalne manjine

Na jednodnevnoj radionici održanoj u Sisku dana 15. travnja 2013. na kojoj su sudjelovali predstavnici Vijeća romske nacionalne manjine i udruga iznijeli su probleme i potrebe te predložili aktivnosti unapređenja kvalitete života Roma u Sisačko – moslavačkoj županiji.

- **U području obrazovanja istaknuti su problemi prisutni u Sisačko-moslavačkoj županiji:** dio roditelja opisuje teškoće i prepreke pri upisivanju djece u vrtić; u romskim naseljima nema pred-škola niti mogućnosti uključivanja djece u programe koji bi im pomogli u učenju jezika i razvoju vještina; slabija pripremljenost romske djece za zahtjeve školovanja; nedovoljno poznavanje hrvatskog jezika dijela romske djece; nedostatno financiranje programa poučavanja romske djece hrvatskom jeziku; dio roditelja je nedovoljno angažiran oko obrazovanja svoje djece i ne osiguravaju im adekvatnu podršku; dio roditelja zbog vlastitog slabijeg obrazovanja ne zna kako osigurati podršku svojoj djeci u školovanju; nedostupnost produženog boravka; dio djece nema adekvatne uvjete za učenje kod kuće, a nedostaju programi pomoći u učenju i pisanju domaćih zadaća; segregacija u obrazovanju; dio djece ima slabiji školski uspjeh, izostaju iz škole i prijevremeno prekidaju školovanje; značajan broj djece ne nastavlja školovanje nakon osnovne škole (osobito djevojčice); nedovoljne kompetencije učitelja/ica i nastavnika/ica za rad s romskim učenicima, osobito onima koji pokazuju teškoće u učenju i ponašanju. Dodatni problem je slabija obrazovanost odraslih Roma.

- **Potrebe vezane uz obrazovanje su:** prikupiti podatke o točnom broju romske djece uključene u obrazovanje i njihovom školovanju; dijelu romske djece je potrebna dodatna podrška u školovanju, osobito pri upisu u srednju školu i to djevojčicama; potrebna je bolja priprema romske djece za školu, bolji školski uspjeh i duža uključenost u obrazovanje romske djece, stjecanje kompetencija kroz obrazovanje koje će pridonijeti kasnijem zapošljavanju, poticanje roditelja romske djece na podržavanje obrazovanja svoje djece, opismenjavanje odraslih i razvijanje kompetencija odraslih Roma potrebnih za zapošljavanje.

- **U području obrazovanja istaknuti su sljedeći prijedlozi:** osigurati učenje hrvatskog jezika svoj romskoj djeci kojoj je to potrebno; uvođenje besplatnog predškolskog odgoja u trajanju od najmanje dvije godine (za djecu koja ne idu u vrtiće predškolsko obrazovanje moguće je organizirati kroz igraonice unutar naselja u kojima žive i kroz uključivanje djece u predškolske programe); provoditi aktivnosti educiranja roditelja Roma o važnosti obrazovanja i motiviranje za upis u predškolske programe; istovremeno educirati ostale roditelje o važnosti socijalnog uključivanja romske djece; osiguravanje romskih pomagača djeci kojoj je to potrebno i reguliranje statusa romskih pomagača (s naglaskom na povećanje broja romskih pomagača te osiguravanje primjerene plaće i zapošljavanja/ osiguranje radnih prava i staža); edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika/ica o romskoj kulturi i radu s romskom djecom; besplatan produženi boravak u školama te osiguravanje pomoći u učenju i izvršavanju školskih obveza (pisanja domaćih zadaća); ovakvi programi se mogu organizirati i u školama i romskim naseljima, ali je potrebno osigurati društveni centar u romskim naseljima u kojem će se aktivnosti moći provoditi. Osobitu pažnju treba posvetiti podršci tijekom upisa u srednju školu i podršci za završavanje srednje škole, i to osobito djevojčicama. Obrazovani Romi bi mogli pomagati i poticati druge Rome na obrazovanje; važno je osigurati mogućnost za njihov

angažman i isticati dobre primjere (kroz lokalne medije i javna događanja. Nužna je integracija djece u razredima i osiguravanje besplatnog prijevoza za srednjoškolce. Osim obrazovanja djece, naglasak je stavljen i na edukaciju roditelja o važnosti školovanja, brige o zdravlju i pravima djece te odgovornostima roditelja. Važno je osigurati besplatno obrazovanje/ stručno osposobljavanje odraslih za deficitarna zanimanja i zanimanja tražena na tržištu rada.

Dodatno je istaknut prijedlog za osnivanje multifunkcijskog društvenog centra u romskim naseljima u kojem bi se dijelom provodila i pomoć u učenju kao i radionice organiziranja slobodnog vremena te programi razvoja socijalnih vještina; važnost organiziranja dodatnog učenja romskog jezika i pisma; treba osigurati poticaj i podršku za školovanje za deficitarna i tražena zanimanja te je preporučljivo kroz ugovorni odnos stipendiranja predvidjeti zapošljavanje stipendiranih Roma na poslovima za koje su dobili stipendiju.

- **U području zapošljavanja istaknuti su problemi:** visoka nezaposlenost Roma, osobito mladih i žena; Romi koji traže posao dijelom su obrazovani za zanimanja koja nisu tražena na tržištu; nedostaju mehanizmi podrške za prelazak iz obrazovanja u rad; nema Roma zaposlenih u javnim institucijama; diskriminacija Roma pri traženju posla i predrasude poslodavaca; uključenost Roma u sivu ekonomiju; nedostatak poduzetničkih projekata Roma, osim u području trgovine; dosadašnji poduzetnički projekti i inicijative propadaju; nepoznavanje prava i neadekvatno informiranje o njima, nedostaje isticanje pozitivnih primjera zaposlenih Roma.

- **Potrebe vezane uz zapošljavanje su:** zapošljavanje ili omogućavanje samozapošljavanja Roma, osobita podrška zapošljavanju mladih i žena Romkinja, podizanje zapošljivosti Roma kroz podizanje kompetencija slabije obrazovanih Roma ili Roma obrazovanih za zanimanja koja se ne traže na tržištu rada, provedba odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina vezanih uz zapošljavanje Roma u javnim institucijama.

- **Prijedlozi predstavnika romske zajednice vezano uz zapošljavanje su:** osposobljavanje odraslih za zanimanja u skladu s potrebama tržišta rada – organiziranje različitih tečajeva kao i osposobljavanje za i podrška lokalne samouprave u samozapošljavanju. Potrebno je poboljšati uvjete rada i osigurati veći broj romskih pomagača uz njihovo zapošljavanje (poboljšanje uvjeta rada romskih pomagača i kvalitetno rješavanje njihovoga statusa). Nužna je edukacija pripadnika romske nacionalne manjine o mogućnostima zapošljavanja i njihovim pravima, s osobitim naglaskom na suzbijanje diskriminacije - svaki oblik diskriminacije mora se procesuirati. Predložena je pomoć mladim Romima za uključivanje na tržište rada kroz programe stručnog osposobljavanja tijekom kojih bi radili uz naknadu te proširenje mogućnosti zapošljavanja na raznolikim društveno korisnim poslovima kroz javne radove (npr. zapošljavanje u pružanju socijalnih usluga ili na programima udruga). Predložen je dodatno osposobljavanje djelatnika zavoda za zapošljavanje u pružanju podrške Romima kao i aktivnosti izgradnje pozitivne slike te promociju zaposlenih i školovanih Roma kroz lokalne medije kako bi se i druge poticalo na isto. Osobitu pažnju potrebno je posvetiti pružanju podrške i kapacitiranju romskih organizacija za upravljanje projektnim ciklusom i osiguravanju sredstava i EU i međunarodnih fondova. Predlaže se i plansko osiguravanje određenog broja radnih mjesta za pripadnike romske nacionalne manjine kroz suradnju svih lokalnih aktera.

- **U području stanovanja istaknuti su problemi:** romska naselja izgrađena su bez riješenih imovinsko-pravnih odnosa (problemi s legalizacijom za čije rješavanje je prekratak rok, potrebna parcelizacija i prenamjena poljoprivrednih u građevinska zemljišta); postoji neizvjesnost oko

legalizacije stambenih objekata i informacije da neke stambene objekte neće biti moguće legalizirati (neki stambeni objekti su jedni drugima preblizu, a neki su na terenu koji neće biti moguće prenamijeniti u građevinski); u naseljima postoje problemi komunalne infrastrukture; ilegalna odlagališta otpada u i oko romskih naselja, loše stanje okoliša i nedovoljno prostorno uređenje romskih naselja, nepostojanje društvenih niti kulturnih centara u kojima bi se mogle odvijati zajedničke aktivnosti.

- **Potrebe vezane uz stanovanje su:** Romima je potrebno informiranje o postupcima legalizacije kao i o brizi o okolišu; potrebno je riješiti stambeni problem Roma kroz legalizaciju postojećih stambenih objekata i stambeno zbrinjavanje ugroženih obitelji; podizanje kvalitete stanovanja kroz rješavanje infrastrukture i adaptaciju neadekvatnih objekata; stambena integracija romskih obitelji u općine i gradove (smanjenje prostorne segregacije nastale stanovanjem u isključivo romskim naseljima na način da se osigura integracija novih obitelji); adekvatan i uređen okoliš u i oko romskih naselja, izgradnja igrališta za djecu te osnivanje kulturno-društvenih centara u naseljima.

- **Prijedlozi predstavnika romske zajednice vezano uz podizanje kvalitete stanovanja su:** izgradnja kompletne komunalne infrastrukture u romskim naseljima (struje, vodovoda, kanalizacije i cesta), izgradnja igrališta i parkova za djecu u romskim naseljima. U romskim naseljima izražena je i potreba za osnivanjem/ izgradnjom društveno – kulturnog centra u kojem bi se mogle organizirati različite kulturne i društveno korisne aktivnosti. Potrebno je osigurati javni prijevoz i raditi na očuvanju okoliša kroz sanaciju divljih odlagališta i edukacije o očuvanju okoliša.

Istaknuta je važnost reguliranja vlasničkih odnosa te rješavanje problema sa stambenim objektima koji nisu legalizirani. Za to je potrebno informiranja pripadnika romske nacionalne manjine o legalizaciji stambenih objekata (neki pripadnici/ice romske nacionalne manjine nisu upoznati s postupkom za legalizaciju i neće stići biti u roku) i osiguravanje podrške u legalizaciji stambenih objekata (otpis duga, financijska podrška obiteljima koje nemaju financijskih sredstava za pokrivanje troškova legalizacije, a jedan prijedlog je i pokušati produljiti rok za legalizaciju kroz komunikaciju lokalne samouprave s nadležnim ministarstvom). Predlaže se smanjenje prostorne segregacije i stambeno zbrinjavanje potrebitih u vidu izrade detaljnog plana socijalnog stanovanja.

- **U području zdravlja istaknuti su problemi:** administrativne i druge teškoće u ostvarivanju prava na zdravstveno osiguranje; nedostatna informiranost o funkcioniranju zdravstvenog sustava; nedovoljna briga samih pripadnika/ica romske nacionalne manjine o prevenciji i zaštiti zdravlja, neredoviti dolasci Roma na liječničke preglede, nije ostvarena jednaka procijepljenost romske djece; diskriminacija i neadekvatan pristup zdravstvenih djelatnika Romima, ovisnosti (osobito alkoholizam), maloljetničke trudnoće i problemi s reproduktivnim zdravljem žena, nasilje nad ženama, nedostatna educiranost o načinima planiranja obitelji.

- **Potrebe u području zdravstvene skrbi su:** informiranost o funkcioniranju zdravstvenog sustava; dostupnost zdravstvenih usluga u skladu s potrebama Roma, osobita efikasnija zdravstvena skrb o ženama, djeci, starijim osobama i osobama s invaliditetom; smanjenje maloljetničkih trudnoća. Postojanje osoba koje bi posredovale između pripadnika romske nacionalne manjine i sustava zdravstvene i socijalne skrbi; češći i veći obuhvat uslugama patronažne službe i mobilnih timova te adekvatna komunikacija zdravstvenih djelatnika/ica s Romima.

- **Prijedlozi predstavnika romske zajednice u području zdravlja su:** intenzivnija podrška kroz patronažu (osobito razvoj programa dodatne brige o djeci, trudnicama, osoba s invaliditetom i starijima); informiranje i pravna pomoć u ostvarivanju prava iz područja zdravstvene zaštite, informiranje i edukacija pripadnika romske nacionalne manjine o brizi o vlastitom zdravlju te prevenciji ovisnosti i maloljetničkih trudnoća na primjeren način koji će se osmisliti kroz suradnju s udrugama, osobito romskim. Predloženo je osnivanje mobilnih timova koji bi pružali preventivne zdravstvene usluge u romskim naseljima i osiguravali edukacije i informiranja, a **u kojima bi bili angažirani koordinatori iz romske zajednice.** Nužno je savjetovanje o zdravlju i higijeni te mogućnostima razvijanja i pružanja socijalnih usluga u zajednici. Radi zaštite zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine potrebno organizirati besplatno cijepljenje, kastraciju i zbrinjavanje pasa koji žive u romskim naseljima te osigurati provođenje deratizacije.

- **U području socijalne skrbi istaknuti su problemi:** siromaštvo i ovisnost o socijalnoj pomoći; nepostojanje točnih podataka o broju pripadnika/ica romske nacionalne manjine koji nemaju riješena egzistencijalna i statusna pitanja te se nalaze u potrebi za pomoći iz sustava socijalne skrbi; neadekvatan pristup Romima u ustanovama socijalne skrbi ili nejednako tumačenje propisanih socijalnih prava, ostavljena je prevelika mogućnost diskrecijskih procjena u Zakonu o socijalnoj skrbi što dovodi do nejednakog postupanja, nedovoljna ili nedovoljno točna informiranost Roma o pravima, žene Romkinje su dvostruko diskriminirane i unutar većinske i unutar svoje zajednice te su žene i djeca izloženi povećanom riziku od nasilja u obitelji.

- **Potrebe u području socijalne skrbi su:** smanjenje siromaštva, Romi/kinje trebaju poznavati svoja prava i načine njihova ostvarenja, primjeren pristup djelatnika/ica zaposlenih u sustavu socijalne skrbi prema Romima, propisi o socijalnoj skrbi trebaju odgovarati potrebama i ujednačeno se primjenjivati, posebnu podršku treba pružiti ženama i djeci romske nacionalne manjine. Treba podržati Rome u aktivnostima pružanja socijalnih usluga u zajednici kao što su udomiteljstvo i pomoć u kući te osobito. Također je potrebna dobra suradnja među institucijama (pravosuđa, socijalne skrbi i zdravstva) te njihova suradnja s pripadnicima/icama romske nacionalne manjine.

- **Prijedlozi predstavnika romske zajednice u području socijalne skrbi su:** provođenje edukacija, informiranje i savjetovanje o pravima iz područja socijalne skrbi na primjeren način koji uključuje suradnju s romskim udrugama ili angažiranje romskih koordinatora; unapređenje suradnje udruga, Obiteljskog centra i Centra za socijalnu skrb te zajedničko provođenje edukacija o roditeljskoj odgovornosti, planiranju obitelji i prevenciji maloljetničkih trudnoća; pojačan zajednički rad svih dionika i romskih predstavnika/ica na prevenciji obiteljskog nasilja, ovisnosti i narušenih obiteljskih odnosa te osobito razvijati socijalne programe za podršku ženama i djeci romske nacionalne manjine. Zajedničku suradnju svih dionika na rješavanju socijalnih problema predlaže se ostvariti kroz formiranje lokalnih timova u kojima će uz predstavnike institucija (lokalne i županijske samouprave, policije, obiteljskog centra i centra za socijalnu skrb) svakako biti i romski predstavnici/ice. Osobito pažnju treba posvetiti razvoju socijalnih usluga u zajednici (udomiteljstvo, pomoć u kući, brige o starijim osobama i slično) te u razvijanje tih usluga treba aktivno uključiti Rome/kinje i kao pružatelje usluga.

- **U području statusnih prava, društvenog i političkog uključivanja istaknuti su problemi:** predrasude prema Romima i diskriminacija, prostorna i obrazovna segregacija Roma; slaba zastupljenost Roma na razinama donošenja odluka, osobito slabo političko sudjelovanje žena

Romkinja; iz iskustva romski predstavnici/ice znaju da postoje osobe koje nemaju riješena statusna pitanja, ali ne postoje točni podaci o njihovom broju; nedovoljno poznavanje zakona i prava od strane Roma te teškoće u ispunjavanju administrativnih zahtjeva za rješavanje vlastitih statusnih pitanja (i financijske teškoće i neinformiranost); neadekvatni pristup javnih službi i policije prema Romima, neprepoznatljivost vrijednosti romske kulture i jezika te nepostojanje aktivnosti za očuvanje kulture i jezika.

- Potrebe u području statusnih pitanja i društvenog uključivanja su: veće sudjelovanje Roma u političkom životu i procesima donošenja odluka; rješavanje neriješenih statusnih pitanja; zastupljenost Roma u javnim službama; inkluzivno stanovanje i obrazovanje; dostupno besplatno pravno savjetovanje i informiranje. Prepoznavanje vrijednosti romske kulture i jezika. Potrebno je osigurati prostore (društveno-kulturne centre) u romskim naseljima i izvan njih u kojima će Romi moći provoditi kulturne i društveno korisne aktivnosti te kroz lokalne medije i financijsku podršku osiguravati promicanje romske kulture. Potrebno je osigurati adekvatnu edukaciju i podršku romskim udrugama za pisanje projektnih prijedloga i upravljanje projektnim ciklusom kako bi sami Rom/kinje mogli razvijati i provoditi programe sukladno potrebama romske nacionalne manjine.

- Prijedlozi predstavnika romske zajednice u području statusnih pitanja i društvenog uključivanja su: osnovati/ izgraditi društveno-kulturne domove u romskim naseljima gdje bi se provodile različite aktivnosti korisne za zajednicu (društvena i kulturna događanja te provedba programa unapređenja kvalitete života, savjetovanje o besplatnoj pravnoj pomoći i drugim pravima; igraonice i aktivnosti neformalnog obrazovanja i organiziranja slobodnog vremena za djecu; kulturni centar gdje bi se mogli održavati različiti tečajevi na kojima bi se radilo na njegovanju romskog jezika i kulture, starih zanata) kao i otvaranje dostupnog savjetovališta u društvenom domu i obiteljskom centru gdje bi bile dostupne informacije. Treba osigurati i dostupnost usluge besplatne pravne pomoći. Sve oblike savjetovanja i pomoći kao i pomoć u ispunjavanju različitih obrazaca i formulara (administrativnih zahtjeva) treba učiniti dostupnim kroz mobilne timove koji djeluju u romskim naseljima (i unutar osnovanih centara u romskim naseljima). Predlaže se i: informiranje o pozitivnim primjerima angažmana pripadnika romske nacionalne manjine putem lokalnih medija; osigurati pokretanje postupaka u slučajevima diskriminacije; podrška udrugama za izradu i provedbu projekata i programa kao i za vođenje financijske i druge administracije. Naglasak je stavljen podršku romskim udrugama te na otvaranje savjetovališta dostupnog u društvenom domu i obiteljskom centru gdje bi bile dostupne informacije o besplatnoj pravnoj pomoći i drugim pravima kao i kulturnog centra gdje bi se mogli održavati različiti tečajevi na kojima bi se radilo na njegovanju romskog jezika i kulture. Važno je formirati lokalni tim u kojem bi bili predstavnici institucija, romskih vijeća i udruga a koji bi radio na poboljšanju statusnih pitanja.

Dodatak 2: Popis sudionika u izradi akcijskog plana

Ime Prezime	Institucija / Organizacija	Funkcija
Jelena ROKNIĆ	Sisačko-moslavačka županija	Predsjednica Županijske koordinacije za ljudska prava Sisačko-moslavačke županije / Zamjenica načelnika u Topuskom i savjetnica za pitanja nacionalnih manjina
Vlasta MESIĆ	Sisačko-moslavačka županija	Viši stručna suradnica za potpora učenika i studenata, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport
Darjan VLAHOV	Sisačko-moslavačka županija	Viši savjetnik za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport
Ivan KIRINČIĆ	Sisačko-moslavačka županija	Savjetnik, Upravni odjel za socijalnu skrb
Nataša ACS	Sisačko-moslavačka županija	Viši stručni suradnik, Upravni odjel za zdravstvo
Bojan DADASOVIĆ	Sisačko-moslavačka županija	Viši stručni suradnik za pravna poslova; Stručna služba za poslove Skupštine, županice i opće poslove
Kristina ŠTIMAC	Sisačko-moslavačka županija	Savjetnica, Upravni odjel za upravljanje pristupnim fondovima i poticajnim sredstvima,
Krešimir JUGOVIĆ	Sisačko-moslavačka županija	Voditelj ureda, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo – Ispostava Popovača
Ivica DOLIĆ	SI-MO-RA d.o.o.: Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije	Stručni suradnik
Zrinka HAFIZOVIĆ	Grad Sisak	Upravni odjel za informiranje građana, odnose s javnošću i prava nacionalnih manjina, Odsjek za prava nacionalnih manjina
Anita FILIPOVIĆ	Grad Sisak	Upravni odjel za financije
Ana LUBINOVIĆ BOŽIĆ	Obiteljski centar Sisačko-moslavačka županije	Pravnica
Iva MATIJAŠEVIĆ	Obiteljski centar Sisačko-moslavačka županija	Socijalni pedagog
Justina VUKMANIĆ	Obiteljski centar Sisačko-moslavačka županija	Socijalni pedagog
Mirna MARČEC	Centar za socijalnu skrb Sisak	Ravnateljica
Mirela CUCULIĆ	Centar za socijalnu skrb Sisak	

Davorka MARTON	Centar za socijalnu skrb Sisak	Djelatnica
Rosana STANKO	Centar za socijalnu skrb Kutina	Ravnateljica
Gordana ŠEGOVIĆ	Hrvatski Zavod za Zapošljavanje - Područna služba Sisak	Ravnateljica
Štefica TOMINOVIĆ	Hrvatski Zavod za Zapošljavanje - Područna služba Sisak	Stručna savjetnica za provođenje projekta
Irena VDOVIĆ	Hrvatski Zavod za Zapošljavanje - Područna služba Kutina	Ravnateljica
Marica RADOJČIĆ	Osnovna škola "Braća Bobetko"	Ravnateljica
Željka MIKIĆ KRAKER	Osnovna škola Galdovo	Pedagoginja
Stanoje (Stanko) NIKOLIĆ	Sisačko-moslavačka županija / Udruga „Romski kulturni centar“	Član županijske Vijeće romske nacionalne manjine / Predsjednik udruge
Dragan (Drago) NIKOLIĆ	Sisačko-moslavačka županija / Udruga „Roma Kutina“	Član županijske Vijeće romske nacionalne manjine / Predsjednik udruge
Željko NIKOLIĆ	Sisačko-moslavačka županija / Udruga „Romski put – Kalje Alu Bajaš“	Član županijske Vijeće romske nacionalne manjine / Predsjednik udruge
Agron TAHIRI	Udruga „Nova sreća“	Član udruge
Ranko NIKOLIĆ	Udruga za razvoj i bolji život Roma	Predsjednik udruge
Dragoljub NIKOLIĆ	Udruga Romska prava	Predsjednik udruge
Ismet SALIHI	Udruga Roma Sisačko-moslavačke županije i grada Siska „Nevo Drom“	Predsjednik udruge
Jasmina SALIHI	Udruga Roma Sisačko-moslavačke županije i grada Siska „Nevo Drom“	Članica udruge
Milana KREĆA	Projekt građanskih prava Sisak	Predsjednica
Anita KOČAR VLEMEK	Projekt građanskih prava Sisak	Pravni asistentica

Napomena: XX* - za sada nedostaju podatci koji će se ugraditi naknadno tijekom daljeg rada